Milliyet
ÇOCUK

15 Haziran 1981 ● Sayı: 25 ● 25 Lira

RK TİCARET BANKASI işbirliğiyle
nan BÜYÜK DOĞA TARİHİ
İKLOPEDİSİ eki ile

BİZİM TAKIM ÜLKER BEGO'YA

PEKİYİ

VERDİ!

"Bizim Takım olarak, geçen gün, gittik, hepimiz birer paket Ülker Bego aldık, yedik. Amacımız, Ülker Bego'ya not vermekti. (Hep biz not alacak değiliz ya!)

İşte, Ülker Bego'nun sınav sonunda aldığı notlar:

Lezzeti	: Pekiyi
Besleyiciliği	: Pekiyi
Tazeliği	: Pekiyi
Ambalajı	: Pekiyi
Fiyatı	: Pekiyi

Ülker Bego, kocaman bir aferin'i haketti doğrusu. Bir kere, çok lezzetli. Taptaze. İnsanın ağzında dağılıyor. Sonra, içinde vitaminler, mineraller var. Öğrendik, biliyoruz ki vitamin ve mineraller, sağlığımız, gelişip güçlenmemiz için çok yararlı. Ülker Bego, besleyici.

Sizin Takıma da öneririz. Ülker Bego, bizler için özel. Tam bize göre.

Dikkat! Vitamin ve mineralleri henüz öğrenmemiş, bu konulara gelmemiş olan arkadaşlar, öğretmenlerine sorsunlar, kitaplarından öğrensinler. Vitaminler, mineraller çok önemli."

REKLAMCILAR LTD.

ÜLKER

Gıda Sanayii ve Ticaret A.Ş.

BİZDEN SİZE

Büyük Armağan Yağmuru

BİRİNCİ sayımızdan bu yana sürekli yayınladığımız "Armağan Yağmuru"*nun* "Yabancı Dil Kampları"*nı içeren kuponlarımızın sonuncusu, bu sayımızdaki ile tamamlanıyor. 1 numaradan başlayarak 24'üncü kupona kadar hepsini (24 kuponu) toplayıp "Armağan Yağmuru" çekilişine katılmak için* (Milliyet Çocuk Dergisi "Yabancı Dil Yaz Kampları", Cağaloğlu/İstanbul) *adresine gönderiniz.*

Çekilişe katılmanızda gerekli olan kuponlarınızı *son gönderme tarihi* 25 Haziran 1981 *günüdür, unutmayın bunu.*

NOKSAN kuponlarınız için bu sayımızda "Yedek Kupon"*lar yayınlıyoruz. Bu "Yedek Kupon"lar, başka "Armağan Yağmuru"na katılmanızda da yararlı olacak size. Hangi "armağan"da noksanınız varsa, bu "Yedek Kupon"larla onu tamamlayabilirsiniz.*

"Yabancı Dil Yaz Kampları"*na (bu yıl Fethiye/Kaş'ta yapılıyor) iki dönemde (Birinci dönem 19 Temmuz, ikinci dönemse 1 Ağustos'ta başlıyor) 20 okurumuz katılacak. Ayrıca, 16 Ağustos'ta da 2 okurumuz İngiltere'ye gönderilecek.*

6 Temmuz'da çıkacak MİLLİYET ÇOCUK*'ta kazananların tam listesini bulacaksınız.*

Esenlik dileklerimizle

Tarık Dursun K.

OKURUN SESİ

...Önce Ansiklopedi ve "Söylev" için teşekkür ederim. İlerde "Ansiklopedi"nin ya da "Söylev"in bitmesi halinde bir Atatürk Albümü yahut Türkiye Cumhurieti Tarihi'ni eklerle vermeyi düşünür müsünüz?

Ümit TEKİN (Dinar)

...Dergim "Milliyet Çocuk"a aboneyim. Derginizi çok beyeniyorum. Ricam, derslerimizle ilgili yardımcı bilgiler vermeniz. Böyle bir dergi çıkarmayı başarabildiğiniz için bütün "Milliyet Çocuk" çalışanlarını kutlar, teşekkür ederim.

Merih ÖZCAN (Ankara)

... Derginizi çok seviyorum ve aralıksız alıyorum. "Nasıl Çalışır" sayfanızda televizyon, uçak ve telgraf gibi konuların üzerinde daha çok durulabilir mi?

Necip ARSLAN (Muğla)

..."Milliyet Çocuk"u her hafta alıyorum ve çok beyeniyorum. Bilmece bölümündeki "Hafiye 99"u yeniden koymanızı istiyorum. Ben de size bir şiirimi gönderiyorum.

Mine METİN (İstanbul)

...Çıkarmış olduğunuz dergiyi çok seviyorum. Derginizi biriktirmekteyim. "Cimcime"yi ilgiyle okuyorum. Ben de derginiz aracılığıyla mektup arkadaşı edinmek istiyorum.

Hasan BALCI (Ankara)

...İlk önce size ve derginizde çalışanlara teşekkür etmeyi bir borç bilirim. Ben bütün dergileri alıyorum. Aldığım dergiler arasında en çok "Milliyet Çocuk" dergisini beyeniyorum. Fıkralara daha çok yer ayırmanızı istiyorum.

Mahir KAYMAK (Ereğli/KONYA)

...Derginizi beğeni ve ilgi ile her hafta izliyorum. En çok "Okurdan Okura" sayfanızı ve "Pembe Panter"i seviyorum. Size bir şiirimi gönderiyorum.

Halil KIVIRCIK (Keçiborlu)

İÇİNDEKİLER

Gümüş Örümcek ..... 4—5
Tarzan ..... 6—9

TARZAN 6

"Tek Kanat" ..... 10—11
Evliya Çelebi de Şaşmıştı ..... 12—13
Bir Uçak Kaçırıldı ..... 14—17
Mırnav 19
Hikâye: "Enver Navci Gökşen"
Şiir: "Tahsin Şentürk" ..... 20—21
Yeni Gazete ..... 22—23
Kırk Ambar ..... 24—25
Cimcime ..... 26—27

CİMCİME 26

Pul-TV-Sağlık-Satranç-Plak-Sinema-Tiyatro-Kitap ..... 28—29
Okurdan Okura ..... 30—31
Bilmece-Bulmaca ..... 32—33
Nasıl Çalışır 34

Milliyet ÇOCUK

Milliyet Gazetecilik A. Ş. adına Sahibi:
AYDIN DOĞAN

Genel Müdür:
YEKTA OKUR

Yayın Yönetmeni:
TARIK DURSUN K.

Sorumlu Yazılışleri Müdürü:
MEHMET İLKORUR

Adres: MİLLİYET GAZETESİ/Nuruosmaniye Cad. No: 65 Cağaloğlu/İstanbul. Abone ve satış için başvuru: Milliyet Gazetesi Satış Servisi, Cağaloğlu/İstanbul. Abone koşulları: Yıllık 1500, Altı aylık 750 TI. (Uçak ile Yıllık: 1650, Altı aylık 875 TI.) Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir. Dizgi ve baskı: Milliyet Tesisleri. Türkiye'de fiyatı: 25, Kıbrıs'ta: 30 TI.

Yıl: 11
Cilt: 3
15 Haziran
Sayı: 25

Korkusuz Üçler

GÜMÜŞ ÖRÜMCEK ③

ENID BLYTON'ın Romanı

Resimler: SEMİH POROY

ŞİŞMAN'ın ardından içeri girdiler. Odalarının tavanı yüksek, duvarları ahşap kaplıydı. Üçünün birlikte yattıkları iki metre enindeki yatağın başucunda Djaro ailesinin işleme arması göze çarpıyordu.

Çantaları hâlâ masanın üzerindeydi. Bir gece önce geç geldiklerinden içlerinden ancak pijamalarıyla diş fırçalarını almışlardı. Bir jet uçağı ile uçmuşlar, daha sonra da büyük bir helikopterle Denzo'nun küçük havaalanına inmişlerdi.

Orada bekleyen bir araba kendilerini doğruca saraya götürmüş, sarayda da Başmabeyinci tarafından karşılanmışlardı. Adam, Djaro'nun özel bir toplantıda olduğunu, kendilerini karşılayamayacağını, ancak ertesi sabah birlikte kahvaltı edeceklerini söylemişti. Başmabeyincinin ardından kilometrelerce uzunluğunda koridorlardan geçip sonunda bu yatak odasına varmışlardı. Korkusuz Üçler kendilerini yatağa attıkları gibi sabaha kadar deliksiz bir uyku çekmişlerdi.

BAVULLARINI açıp giyeceklerini dolaplara yerleştirdiler. Bu işi de bitirdikten sonra geriye kalan üç parça eşyalarına baktılar.

Üç fotoğraf makinesi. En azından görünüşte fotoğraf makinesine benziyorlardı. Gerçekten de epey büyük, pahalı görünüşlü, flaş yeri olan fotoğraf makineleriydi. Ancak telsiz olarak da kullanılabilirlerdi. Her makinenin arkasına çok özel ve güçlü bir alıcı verici yerleştirilmişti. Flaş yeri de aslında anten görevini görüyordu. Makinenin içine doğru konuşunca insanın sesi on mil kadar uzağa yayılabilirdi. Bir bina içinde bile en az iki millik bir yayılma alanı vardı.

Telsizler yalnız iki dalgaya ayarlı olduklarından aynı kanaldan olmayan başka alıcılar ya da radyolar tarafından yayımın alınması olanaksızdı. Şu anda yatağın üstünde duran bu üç telsizin bir eşi de Bert'deydi.

BERT de çocuklarla birlikte alana gelmiş ve yol boyunca durmadan konuşmuştu. Bu arada onlardan hiç uzak olmayacağını, kendileriyle her gece fotoğraf makinesi-telsizle konuşacağını söylemişti. Eğer önemli bir şey olursa daha sık bağlantı kuracaklardı.

"Bakın çocuklar," demişti. "Belki de her şey yolunda gider ve Prens Djaro olaysız olarak tacını giyer. Ancak ben bir şeylerin olacağını hissediyorum ve bunu sizin öğrenebileceğinizi umuyorum. Bana bir şey sormayın... size Varanialıların kendi işlerine kimseyi karıştırmaktan hoşlanmadıklarını söylemiştim. Siz ortalıkta dolaşın, bol bol resim çekin, kulağınızı ve gözünüzü dört açın. Telsizlerle sürekli olarak benimle bağlantı halinde olacaksınız. Ben hep dinlemede kalacağım.

Şimdilik bu kadar. Uçağa bindiğiniz andan sonra artık tek başınasınız. Ben Varania'ya başka bir uçakla gidip sizden önce oraya varacağım. Duruma göre yeni planlar geliştirebiliriz. Kod adlarınız Birinci, İkinci ve Kayıt olacak. Tamam mı?"

Bert alnından akan terleri silerken çocuklar da aynı şeyi yapmak istemişlerdi doğrusu. Epey ürkütücü bir görev yüklenmişlerdi.

Şimdi Bert'in sözlerini anımsayınca hevesleri birden kırılmış gibiydi. Sessizliği bozan Şişman oldu. Fotoğraf makinesini alıp deri kılıfından çıkardı. Kılıfın altında bir odanın en uzak köşesindeki konuşmaları bile kaydeden çok küçük bir ses alma aygıtı vardı.

"Djaro ile görüşmeden Bay Bert ile konuşsak, daha iyi olmaz mı?" diye sordu. "Bakalım işler yolunda gidiyor muymuş?"

"Çok iyi bir fikir bu, İkinci. Ben balkona çıkıp bir resim çekeyim."

Efe makinesini alıp balkona çıktı, kılıfı açıp objektifi Aziz Dominik Kilisesi'nin kubbesine çevirdi.

Telsizi çalıştıran düğmeye bastı.

"Birinci konuşuyor," diye fısıldadı. "Birinci konuşuyor, beni duyuyor musunuz?"

"Sesinizi alıyorum," diyen Bert, çocuğu yanıtladı. "Bildirecek bir şey var mı?"

"Deneme yapıyoruz. Prens Djaro'yu henüz görmedik. Az sonra kahvaltıda kuluşacağız."

"Ben dinlemede kalıyorum. Çok dikkatli olun. Tamam!"

"Tamam!" dedi Efe, tam içeri döndüğünde kapı vuruldu.

Şişman kapıyı açtı. Karşılarında Prens Djaro duruyordu!

Karşılarında Prens Djaro duruyordu!

"Dostlarım! Efe! Şişman! Çekirge!" Prens kucakladı çocukları. "Sizi gördüğüme ne kadar sevindim bilemezsiniz. Ülkem ve kentim hakkında ne düşünüyorsunuz bakalım? Ama daha bir ş—ey görecek zamanınız olmadı, değil mi? Kahvaltımızı eder etmez hemen gezmeye çıkarız."

Prens dönüp eliyle bir işaret yaptı. "Masayı pencere önüne kurun!"

Prensliğin mor ve altın sarısı renkli üniformasını giymiş sekiz uşak bir masa, iskemleler ve gümüş kaplarla dolu tepsilerle içeri girdiler. Uşaklar sofrayı kurarlarken Djaro da durmadan konuşuyordu. Bir anda yumurtalar, sucuklar, sosisler, ekmek ve peynirle dolan masanın karşısında Şişman'ın gözleri parlamıştı.

"Açlıktan ölüyordum, ne şahane bir görüntü!" diye bağırdı.

"Haydi yiyelim," dedi Prens Djaro. "Haydi Çekirge, nereye bakıyorsun öyle?"

Çekirge, yatağın başından odanın köşesine doğru yükselen bir örümcek ağına bakıyordu. İrice bir örümcek de tavanın tahtaları arasından çocuğu seyretmekteydi. Çekirge, Djaro'nun belki de çok uşağı olduğunu ama hizmetçilerinin hiç de temiz insanlar olmadıklarını düşünmekteydi.

"Şu örümcek ağına bakıyordum," dedi. Durun, şunu alayım!"

Tam örümcek ağına doğru gidiyordu ki, çocukların şaşkınlıkla irileşen gözleri arasında Prens, Çekirge'nin bacaklarına atıldı ve çocuk, örümcek ağına elini sürmeden kendisini yere devirdi.

Djaro, Çekirge'nin kalkmasına yardım ederken Efe ve Şişman da şaşkınlıkla kendisini seyrediyorlardı.

"Seni daha önce uyarmalıydım," diye Djaro davranışını açıkladı. "Ama buna zamanım olmadı. İyi ki seni örümcek ağını bozmadan yakalayabildim. Yoksa ülkene geri göndermek zorunda kalacaktım. Ama böyle olduğuna da sevindim doğrusu, iyiye işaret bu. Bana yardım edebileceksin demek bence."

Sanki konuşmalarını dinliyorlarmış gibi sesini alçaltmıştı. Sonra kapıya doğru gidip birden hızla açtı. Kırmızı ceketli bir adam tam kapının önünde esas durmuştu bekliyordu.

"Ne o, Bilkis, ne var?" diye sordu Prens.

"Prens Hazretlerinin bir emri olur diye bekliyordum efendim."

"Şimdilik hiçbir şey istemiyorum. Yarım saat sonra gelip tabakları topla, şimdi gidebilirsin." Adam eğilerek selâm verdi, dönüp uzun koridor boyunca yürümeye başladı.

Djaro kapıyı kapattı. Çocukların yanına gelip alçak sesle, "Dük Stefan'ın adamlarından biridir," dedi. "Sizinle çok önemli bir konuyu konuşmak istiyorum. Yardımınıza ihtiyacım var. Varania'nın gümüş örümceği çalındı!"

SİZE anlatacak çok şeyim var, o yüzden ilk önce kahvaltımızı yapsak daha iyi olacak," dedi Djaro. "Sonra bol bol konuşuruz."

Bunun üzerine çocuklar yemeklere yumulup tıka basa karınlarını doyurdular. Uşaklar gelip sofrayı topladıktan sonra Djaro, Bilkis'in yine kapıyı dinlemediğine emin olmak için dışarı baktı. Pencere önüne iskemlelerini çekip konuşmaya başladılar.

"Size her şeyden önce biraz Varania tarihinden söz etmem gerek," diye Djaro başladı." 1675'te Prens Paul taç giyeceği sıralarda bir ayaklanma oldu ve Prens saklanmak zorunda kaldı. Yaşamlarını sokaklarda şarkı söyleyerek kazanan yoksul bir sokak çalgıcısı ailenin evine sığındı.

Bu iyi yürekli insanlar kendi yaşamlarını tehlikeye atarak Prens Paul'u evlerinin tavanarasında sakladılar. Düşmanları kendisini bulmak için her köşeyi didik didik aradıklarından yakalanması kaçınılmazdı, ancak Prens tavanarasına gizlendikten hemen sonra bir örümcek buraya açılan kapağın önüne bir ağ kurmuştu. Böylece kapak günlerdir açılmamış gibi görünüyordu. Ayaklanmacılar örümcek ağını görünce tavanarasına girmediler bile.

Prens Paul orada tam üç gün aç susuz bekledi. Sokak çalgıcıları prensi koruyan örümcek ağını bozmadan kendisine yiyecek bir şey veremezlerdi. Sonunda prens oradan çıktı, şimdi Prens Paul Çanı adı verdiğimiz çanı çalıp yardımcılarını çağırdı ve düşmanlarını kentten kovdu.

Prens Paul tahta çıktığında boynunda ulusun en usta gümüşçüleri tarafından yapılmış bir arma taşıyordu: Gümüş bir zincir ucunda gümüş bir örümcek. Prens, örümceği Varania'nın ulusal maskotu ve hükümdar ailesinin arması olarak ilan edip boynunda Prens Paul'un gümüş örümceğini taşımayan bir insanın tac giyemeyeceği kuralını koydu.

İşte o günden beri örümcek Varania'nın talih sembolu olarak kabul edilir. Ev kadınları evlerinde örümcek yuva yapınca sevinirler. Örümcek ağlarına kimse el sürmez ve hiçbirimiz isteyerek ya da bilerek örümcek öldürmeyiz."

"İşte annemin hiç kabul etmeyeceği bir şey!" diye Şişman atıldı. "Annem örümceklerin pis ve zehirli hayvanlar olduklarını söyler."

"Aksine, örümcekler çok temiz hayvanlardır," diye Efe söze karıştı.

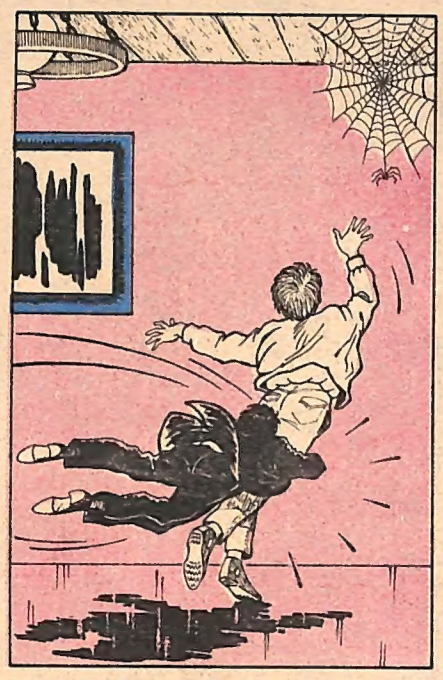

Aniden üzerine atılıp...

"Minicik kediler gibi sık sık temizlerler kendilerini. Kara örümcek zehirliyse de, insan kendisine ilişmedikçe kimseye bir zararı yoktur. Tarantula gibi büyük örümcekler bile sanıldığı kadar tehlikeli değildirler. Yapılan deneylerde insanı ısırması için örümcekleri kızdırmak gerekmiştir. Hele dünyanın bu kesiminde örümceklerin çoğu zararsızdır ve başka böcekleri yakalayarak insanlara yararlı da olurlar."

"Çok doğru," dedi Prens Djaro. "Varania'da zararlı örümcek yoktur. Prens Paul Örümceği adını verdiğimiz örümcek, türünün en büyüğü ve güzelidir. Üstü sarı renkli kara bir gövdesi vardır, ağını genellikle dışarda örmesine karşın pek seyrek olarak ev içlerinde de görülür. Çekirge, senin az daha bozacağın o ağ da bir Prens Paul Örümceği'nindi. Güç anımda bana yardım edeceğini gösteren bir işaret oldu bu."

"Eh, öyleyse beni tam zamanında önlediğine sevindim. Peki, sıkıntın nedir bakalım?"

Djaro duraksadı. Sonra başını salladı.

"Bunu benden başka bilen yok. Bir de Duke Stefan'ın bildiğini sanıyorum. Geleneklerimize göre, yeni bir Varania Prensi taç giyerken, Prens Paul'un gümüş örümceğini de boynunda taşımalıdır. Ben de iki hafta sonraki taç giyme törenimde bunu takmalıyım. Ama takamayacağım."

"Neden?"

"Djaro örümceğin çalındığını anlatmak istiyor," diye Şişman atıldı. "Öyle değil mi, Djaro?"

Djaro başını salladı.

(Sürecek)

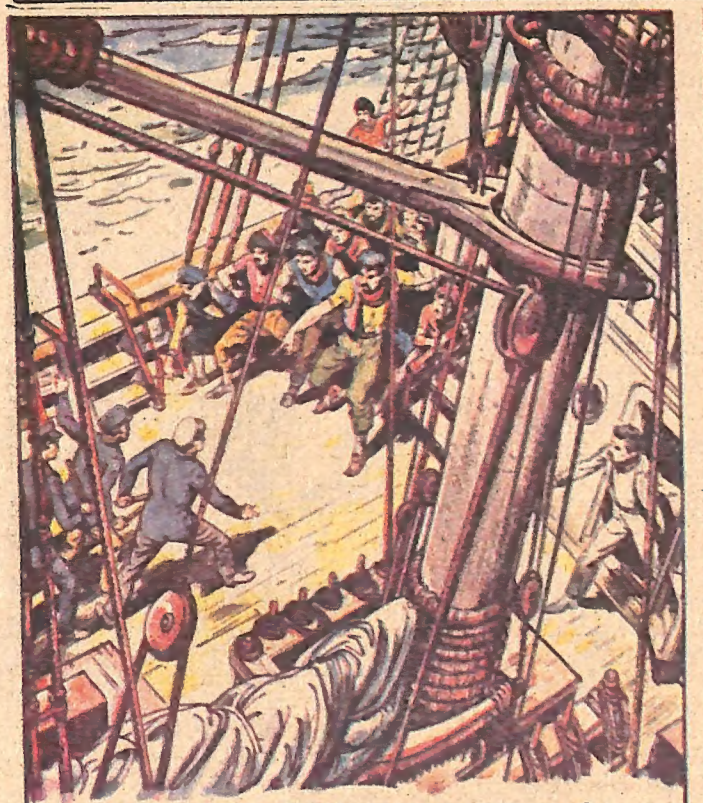

ERTESİ SABAH, CLAYTON'UN KORKTUĞU BAŞINA GELMİŞTİ... KARA MICHAEL'İN ÖNDERLİK ETTİĞİ TAYFALAR BİR AVUÇ GEMİ SUBAYININ ÜSTÜNE YÜRÜYORDU. GÖRÜNTÜ KORKUNÇTU.

DİREKLER, DÜMEN, KAMARA ARKALARINA SIĞINARAK TAYFALAR, GEMİNİN KİN VE NEFRET SİMGESİ BEŞ ADAMINDAN AÇILAN ATEŞE KARŞILIK VERİYORLARDI.

KARA MICHAEL'İN EMRİ ÜZERİNE KANA SUSAMIŞ ADAMLAR, ELLERİNDEKİ BALTALAR, KANCALAR VE KOL DEMİRLERİYLE GEMİ SUBAYLARINA SALDIRDILAR.

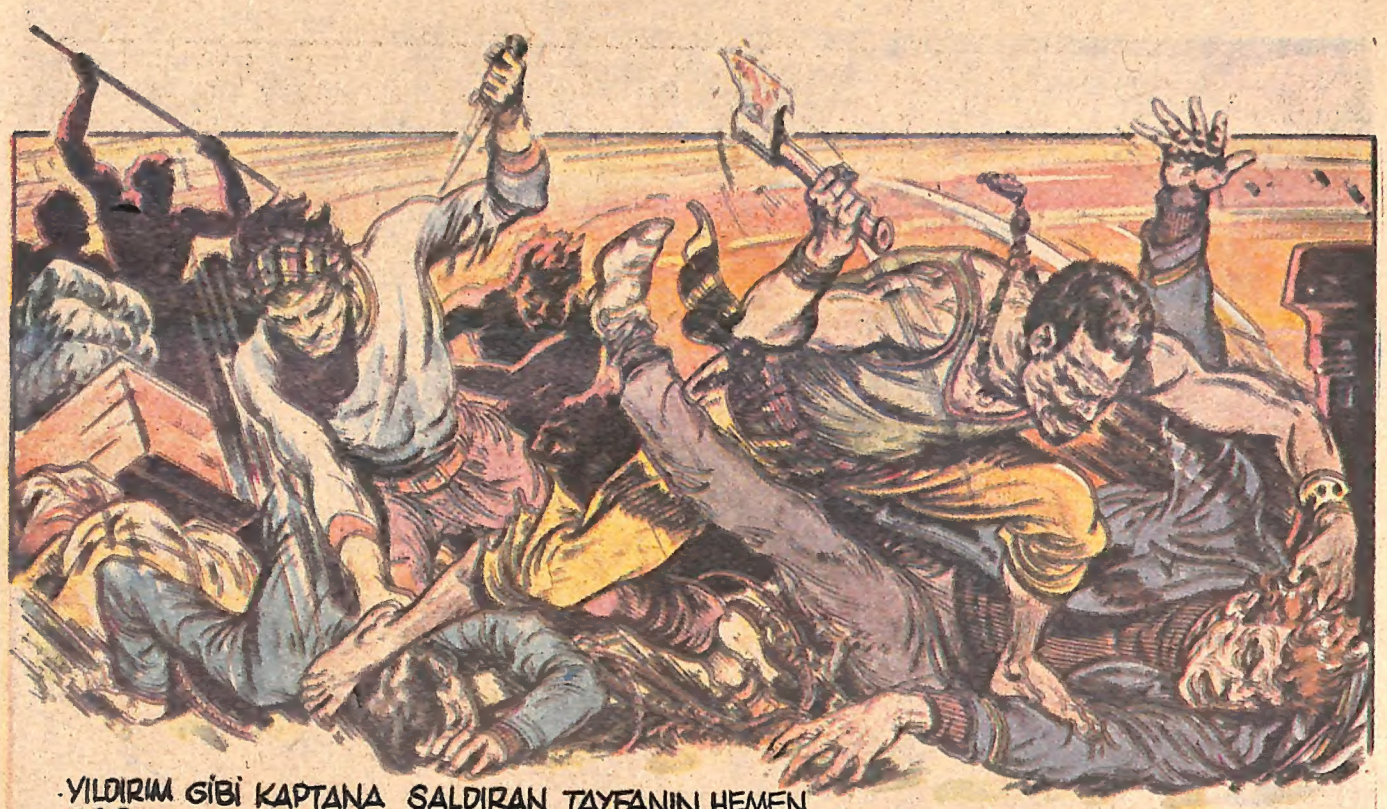

YILDIRIM GİBİ KAPTANA SALDIRAN TAYFANIN HEMEN BOĞAZINI KESMİŞLER VE BİR ANDA ÖTEKİ GEMİ SÜVARİSİNİ DE, YARALI YA DA ÖLÜ OLARAK, ALAŞAĞI ETMİŞLERDİ. SAYISI ONU BULAN KURŞUN VE EL DARBELERİYLE İŞLERİNİ ÇABUCAK GÖRMÜŞLERDİ...

ACIMASIZCA ÖLÜ YA DA YARALILARI DENİZE ATMA İŞLEMİ BAŞLAMIŞTI...

FAKAT KARA MİCHAEL ELİNİ ÇABUK TUTTU. SIRTINA KURŞUNU YEMESİYLE DEVRİLMESİ BİR OLDU...

ÖBÜRLERİNE DE GÜRLEYEREK, "BUNLAR BENİM DOSTLARIMDIR. KİMSE DOKUNMAYA KALKMASIN. ŞİMDİ KAPTAN BENİM... ANLAŞILDI MI?" DİYE BAĞIRDI.

3

GEMİ SUBAYLARININ ÖLDÜRÜLMESİ OLAYINDAN BEŞ GÜN SONRA KARA PARÇASI GÖRÜNDÜ. BURASI AYAK BASILACAK GİBİ BİR YERSE LORD VE LADY GRAYSTOKE'U BIRAKACAKLARDI.

AKŞAM KARANLIĞI BASMADAN FUWALDA, LİMANA DEMİR ATTI. KIYILAR YARI TROPİKAL BİTKİLERLE ÖRTÜLÜYDÜ. DAHA ÖTEDEKİ KARA PARÇALARI İLKEL ÇAĞLARIN ORMANLARINI ANDIRIYORDU.

TEK KANAT...

SON dakikada yapacağı öyle çok iş, göreceği öyle çok insan vardı ki! Bir kere,veda etmek için harcadığı zaman, sandığından çok fazla olmuştu. "Daha dünya kadar vaktin var," diyordu herkes ona. "Hadi gitmeden birer kadeh daha içelim."

Sonunda havaalanına vardığında ortalık kararıyordu. Johannesburg'dan gelen Boeing 707 uçağı az sonra Londra'nın Heathrow Havaalanı'na hareket edecekti. Uçağın terminal binasına yakın yerde durduğu görülüyordu. Adam:

"Geç mi kaldım?" diye sordu görevlilere.

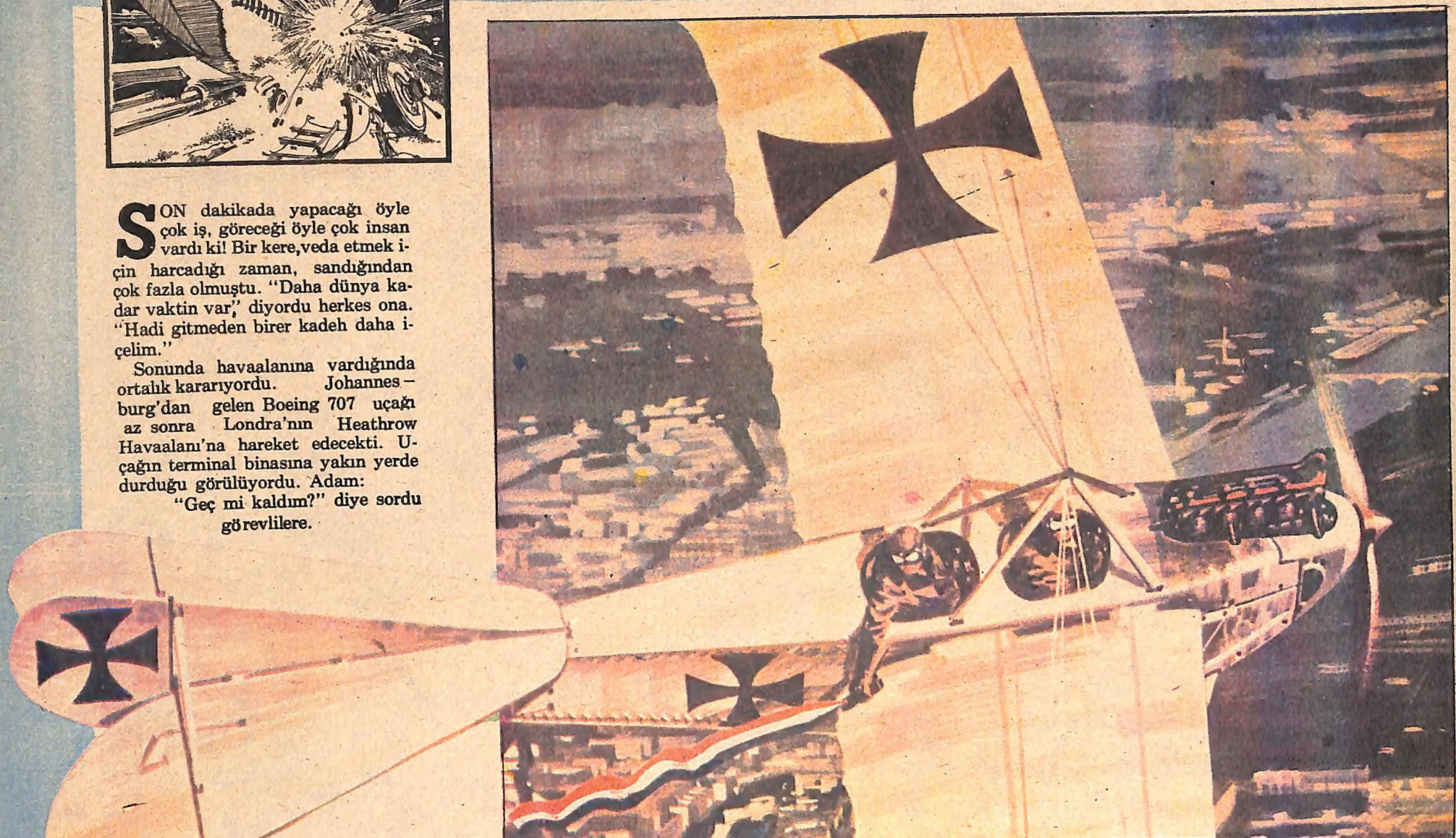

"Bir istisna yapamaz mısınız? Bu uçağa binmem şart!"

Ama görevli bunun imkânsız olduğunu söylüyordu. Zaten önemi var mıydı?

Evet, vardı elbet. Ne yapıp etmeli onu Londra'ya ulaştıracak bir araç bulunmalıydı. Çok önemli bir randevusu vardı ve çalıştığı şirket, onu bu randevuda bulunmakla görevlendirmişti. Buna yetişemezse randevu, hiç kuşku yok, iptal edilecekti. Bunun anlamı, değeri milyonları aşan bir işin yitirilmesi demekti.

Şirket Yönetim Kurulu Başkanı Tanrının cezası bir herifti. Demediğini komaz, yerin yedi kat dibine batırır, sonra da hışımla telefona sarılarak muhasebeyi arayıp işine son verilmesini isterdi.

Çoluk-çocuk sahibi (üstelik karısının ikinci çocuklarına hamile olduğunu daha bu sabah öğrenmişti) bir insandı. Kurulu bir düzeni sürdürüyor, sabahları mutlulukla evinden çıkıp işine gidiyordu. Bütün gün işiyle haşır neşirdi. Akşamı iple çekiyor, evine dara dar yetişiyor ve günün insanı yıpratan yorgunluğunu ancak evinin çatısı altında unutabiliyordu.

Şimdi bütün bunların bir düş olması mümkün müydü? Hayır, bin kez hayır! Ne yapılabilecekse yapılmalı, onu Londra'ya götürecek bir araca (bunun Boeing ya da tek kanatlı bir uçak olması farketmezdi) binmesi gerekliydi.

"— Tek kanatlı bir uçak mı dediniz efendim?" diye sordu görevli "Böyle bir uçak var ve şansınıza şükredin. O da Londra'ya uçuyor." Salonun pencereleri önüne yürüdü. Kaçırdığı uçağın kalkışını izlemeye başladı.

YENİ bir uçaktı. Güney Afrika Hava Yolları'na aitti ve iki kişilikti üstelik Gövdesinin üzerine adı da yoktu, yazılmamıştı.

14

Evliya Çelebi de şaşmıştı

Resimler: FERRUH DOĞAN

Hazreti Hamza elime bir kılıç verip...

SEYDİ PAŞA DERKEN....

BİR cuma günü, Seydi Ahmet Paşa'ya vardım el öptüm. Namaza gitmemizi istedi. Daha üç saat vakit var idi.

"—Öyleyse" dedi. "Serdar Ali Paşa kardeşimize varalım. Geçen cuma İsmail Paşa'ya varmıştım."

Bir bölükbaşı boyun eğip, dedi:

"—Bak arslanım, bu gece yavunçlu düş gördüm. Gel, bugün ata binip gitme bir yere.. " Başkaları da "Gitme, gitme!" diye çığrıştılar hemen.

"—Siz ne dersiniz bre," dedi Seyid Paşa. "Ben de bu gece bir düş gördüm. Hazreti Hamza elime bir kılıç verip, 'Kır şu kâfirlerin başlarını, sonra o kılıcı benim başım üstüne koy.. ' dedi. Tez, at getirin bana, gidiyorum!"

KIR bir at getirdiler. At ileri gitmeyip geriye, otağ içine girdi, hiç çıkmadı. Seydi, çok iyi biniciydi. Atın iki yanını kana bulattı, at yine bana mısın demedi. Başka bir doru at getirdiler. O da aynı şeyi yaptı, otağa girdi, orda kaldı. Seydi Paşa kıpkırmızı kesilip atı sürdü ileriye, otağdan çıktı. Baktı, ardı sıra silahlı adamları gelir.

"—Bre adamlar! Düğüne mi, cenge mi gidersiniz? Dönün! Bugün cuma, yabana gitmem, Serdar Ali Paşa kardeşimize giderim, ordan da cuma namazına.. " dedi.

O SIRADA Serdar Ali Paşa'nın otağında hazırlıklar sürüp dururmuş Seydi Paşa geldi: gelenek gereği atla kırk adım içeri girip attan inerken ayağı burkuldu, dizi üstüne düştü. Adamları koltuğuna girip kaldırdılar. Serasker, baş direkte:

"—Selâmünaleyküm sultanım, gününüz kutlu olsun!" diyerek karşıladı onu. Oturulduğunda derhal kahveler geldi. İçilirken selâm çavuşu Küçük Hüseyin Ağa gelip:

"— Bugün kutsal cumadır, yeniçeri ağası çelebi ağa geliyor!" deyince, Seydi Paşa yerinden sıçradı. "Sultanım, o gelirse biz gideriz!" dedi ve giderken Ali Paşa arkasından:

"—Bre vurun şu kâfiri!" diye bağırdı. Silahlı askerlerin hepsi Seydi Paşa üstüne üşüştüler. O anda çadıra kurşun yağmur gibi yağdı. Ali Paşa hemen hazine çadırına kaçıp saklandı. Bir kurşun geldi, Seydi'nin memesi altına vurdu.

"—Hay medet kâfirler!" diye koynundan mendilini çıkarıp kurşun yarasına soktu. Hançerini sıyırdı, yürüdü, bir yandan da bağırırdı: "Bre, at yetiştirin bana!"

Halkı darmadağın edip otağdan çıktı dışarı: ama baktı, kendi askeri yok.. Her yanda düşmanı çok. Bir sarıca neferi, mutfaktan kaptığı yanmış odunla koluna vurunca

Hizmete gireli daha 17 gün olmuştu. Şu anda havaalanında, kalkışa hazırdı. İçinde yalnızca pilotu vardı. Ayrıca uçakta çeyrek milyon dolar değerinde elmas bulunduğu da söyleniyordu.

Derken uçak hareket edip kalkış pistinin ucuna doğru ilerledi, motorunu çalıştırıp hızla öne atıldı.

Çok normal havalandı. Uzun bir sürenin sonunda nihayet Paris üzerine geldiler. Pilot uçağı alçaltmaya koyuldu. Ama 200 metre yüksekliğe vardığı zaman sarsıldığı görüldü uçağın, Rotasından çıktı ve hızla yükselti kaybetmeye başladı. Pilot, sanki inişe hazırlanıyormuş gibi, iniş ışıklarını yakmıştı.

Ondan sonra her şey çarçabuk oldu. Küçücük uçak belli ki kontroldan çıkmıştı. Bir kaç saniye içinde havaalanının dışında bir yere çakıldı. Peşpeşe bir kaç patlama sesi duyuldu ve alevlerin yükseldiği görüldü.

Son bir kaç günden beri yağmur hiç kesilmeden yağıyordu. Cankurtaranlarla itfaiye arabaları oraya ulaşmak isterken çamurlara saplandılar. Hoparlörlerde halktan yardım istendiği duyuldu.

-bre adamlar! Düğüne mi, cenge mi gidersiniz? ...an...

Seydi'nin hançeri de düşekodu. Bir şatırı, o anda Paşa'ya bir gaddare verdi. Paşa, önüne gelen bir adamı iki parça etti, bir çoğunu da yıktı yere. Adamları yaralandılar; silahdarı Küçük Şahin, Gürcü Beyzade de yaralanıp yan verdiler. Zavallı Seydi dermansız kaldı.

SARAÇBAŞI, uğursuz bir at yetiştirdi. Seydi, eğerine el atayım derken, bir asker atın ayak sinirlerini kesti, at da can acısıyla Seydi'nin göğsüne iki kıçma vurdu.Zavallı Seydi, iki eliyle asılı kaldı öyle, eğerin kaytanı da boğazına geçti. Ondan kurtulmaya uğraşır, hademelerinden deli bir nankör, Seydi ile yaka yakaya cenk ederken zavallının ecel kaytanı gibi boğazına, çadır ipleri de ayağına dolaştı. Elindeki gaddare ise, yardım etmeyip gaddarlık ediyordu.

O anda, o deli herif, bir odunla o yiğit paşanın başına nice vurduysa, sersem etti. Çevrede ki olanca kötüler, Paşa'nın başına üşüşüp yakalayarak otağa götürdüler. Asker içinde başkaldırma olmasın diye, o anda Seyid Ahmet Paşa'yı şehit ediverdiler. Allahımın büyüklüğü İslâm ordusu içinde o anda bir haykırı koptu ki, sanırsınız kıyamet günü idi.

Seydi Ahmet Paşa'nın kendi askeri, yeniçeri ordusu, Budin ordusu, bizim Melek Paşa'ın Rumeli ordusu içinden deniz gibi asker; Ali Paşa'nın otağına varıp ayaklandılar. Ama ne çare!

Ölü Seydi Paşa'nın cansız gövdesini meydanda görüp başladılar yanıp yakınmaya:

"—Eyvah ki, eyvah! Ordumuzun her bir vakit üstün geleni, gitti! Bosna, Erdel diyârına nasıl gidip, Kimyanoş Kral ile nasıl cenk ederiz? Ve nasıl kral atayıp da binikiyüz kese iki yıllık haracı alır ve padişaha nasıl cevap veririz?"

Hemen atıma atlayıp vardım Melek Ahmet Paşa'ma, dedim, böyle böyle. Aklı başından gitti."Ey **hoca, bugün sana ise, yarın banadır..** " diyerek, bütün ağalarını huzuruna çağırdı, vasiyet yazdırdı; neyi var, neyi yoksa dağıttı:

"—Ben ölürsem sizin olsun, ben yaşarsam benim olsun!" dedi.

Birinci Bölümün Sonu

"Dört tekerli binek arabası sahiplerinin kurtarma işlevine yardımcı olması rica olunur!".

AZADAN yalnızca bir kişi sağ selim kurtulmuştu. Ağır yaralıydı. Güney Afrika Hava Yollarının tarihindeki en büyük felâketti bu olay. Sonradan anlaşıldığına göre, uçakta elmas yoktu ama, ne önemi vardı! Can kaybının yanında elmasın sözü mü olurdu?

Olayı inceleyen uzmanlara göre; pilot, herhalde altimetreyi yanlış okumuştu. Zaten âlet eski model, artık pek kullanılmayan türdendi. Daha önce de hatalara neden olmuştu. Bu olayda da, inişe elliyedi saniye kala pilot kabininin ön camına çarpan bir kuş, pilotun aklını dağıtmış, bakışlarını altimetreye çevirdiğinde yanlış okumasına yol açmıştı.

ADAM, havaalanının barında bir içki daha içti ve Paris'ten kalkan VC 10 uçağına binip Londra'ya hareket etti. Yolculuk olaysız geçti. Ama daha sonra adamın çeşitli düşünceleri aklından kovamadığını varsaymak yanlış olmaz. Kurtulan neden kendisi olmuştu? Ne var ki bu düşüncelerin hiç bir yararı yoktu artık. Kıl payı kurtulmalarda asla bir neden yoktur ki!.

BİR UÇAK KAÇIRILDI

3

«YABANCI DİL KAMPLARI» KUR'ASINA KATILMAK İÇİN...

12-24 NO'LU KUPONLARI TOPLAYIP 25 HAZİRAN 1981 GÜNÜNE KADAR.

Milliyet Çocuk Dergisi, «Yabancı Dil Yaz Kampları» Cağaloğlu -İstanbul

ADRESİNE GÖNDERİNİZ

ARMAĞAN YAĞMURU

Her hafta Televizyonlar • Bisikletler • Kitaplar • Futbol Topları • Eğitim ve öğrenim araçları dağıtıyoruz!

FUTBOL TOPU KAZANAN OKURLAR

1-N.A. Kaymakçıoğlu (Isparta),
2-Bülent Özgümüş (Zonguldak),
3-Mete Erna (İstanbul),
4-Yiğit Gergin (İstanbul),
5-Ömer Aydın (İstanbul).

«Bir Hikâye Yazalım» ödüllü Yarışma birincisi

ÖZGÜRLÜK ÖZLEMİ

Sabahın erken saatlarıydı, için için bir ağlama sesi duyar gibi oldum.

Sessizliğin ortasında salondaki büfeye, büfenin üstündeki saksıya, saksıdaki çiçeğe gözüm ilişti.

Çiçek, boynunu bükmüş, kendi dilince sanki yüreğine çöken acıları ve özlemlerini söylüyordu yanık bir türkü gibi:

— Işık istiyorum... Güneşe çıkarın beni... Dört duvar arasında, toprağı güçsüz bir saksıya tutsak ettiniz beni. Daha güneş, daha toprak... Bunaldım, ölüyorum, görmüyor musunuz?.. Özgürlük istiyorum...

Onu böyle görünce içim burkuldu. "Tutsaklık, ışıksızlık ne kötü şey" dedim kendi kendime. Bir tuhaf oldum. Çiçeği özgürlüğüne kavuşturursam, onu mutlu görürsem ben de mutlu olacaktım.

Sabah olmuştu. Salon penceresinin bir kanadını açtım: içeri pırıl pırıl bir ilkyaz güneşi girdi. Temiz havayı ciğerlerine çekmeye başlayan çiçek, katmer katmer gülmeye başlamıştı gün ışığında. Kararımı anlamıştı anlaşılan.

Daha fazla bekleyemedim. Saksıyı aldığım gibi bahçeye koştum. Bir yanı çatal, küçük bahçe çapasıyla toprağı iyice kabartıp ufak bir çukur açtım. Çiçeği zedelemeden, saksıdan bahçe toprağına aktardım. Bir avuç gübre karıştırıp iki maşrapa da su verdim. Kana kana içti. Nasıl neşelenmişti görmeyin.

Artık güneşe doğru dilediğince uzanabilir,mavi göğün mutlu türküsünü duyabilir,. söyleyebilirdi. Toprağı boldu. Gönlünce kök salabilir, dilediğince beslenebilirdi. Çünkü özgürdü artık.

— Özgürlük ne güzel bir türküymüş. dedim. İçimde renk renk mutluluk çiçekleri açıldı.

IŞIL AYŞE ERTUNA (İstanbul)

LİMASOLLU NACİ'NİN İNGİLTERE'DE VE KALKAN (KAŞ)'TAKİ İNGİLİZCE KAMPLARI KUR'ASINA KATILINIZ

MIRNAV'A BAK... SABAHTAN BERİ, FARENİN YUVASININ BAŞINDAN AYRILMADI...
FAREYİ YAKALAMAYI KAFASINA KOYDU ANLAŞILAN..
EVET... O YARATIĞIN BİZİ NE KADAR RAHATSIZ ETTİĞİNİ BİLİYOR...
ÇOK ZEKİ BİR KEDİ CANIM...
ŞAH VE MAT!
YİNE SEN KAZANDIN... ÇOK ZEKİ BİR KEDİSİN CANIM.

ENVER NACİ GÖKŞEN'in Bir Hikâyesi

KÜÇÜK SATICI

Resimler: BEYZA MENEMENCİOĞLU

Altıntoprak çiftliğinin sahibi Kasım Bey, çok zengin bir adamdı. Çiftliği büyük mü büyük ve verimliydi. Oldukça parası, malı mülkü de vardı. Sözün tam anlamıyla zengin bir adamdı. Kışın da, kasabaya pek yakın olan çiftliğinde otururdu. Kayabaş adında , 11-12 yaşlarında, ilkokulun son sınıfına giden bir de oğlu vardı. Kayabaş, iyi kalpli, ama biraz tembeldi. Her istediği yapılırdı. Belki de babasının varlığına güvendiği için pek çalışmazdı. Bütün gün, atına binerek kırlarda, ormanlarda dolaşırdı. Çiftlikte elini hiçbir işe sürmez, hep hazıra konmak isterdi. Onun bu sorumsuzluğu, aldırmazlığı Kasım Bey'i çok üzerdi.

İlerde ne olacaktı bu çocuğun hali?.... Büyüyünce de anası babası her zaman yanında olacak değillerdi ya!.. Bu çocukta da çalışma ve başarma zevki olsa fena mı olurdu!.. Eli işe yatkın olarak yetişir, sıkıntı çekmezdi. Kasım Bey, kabahati biraz da kendilerinde bulur, her şeyin para ile , pulla elde edilemeyeceğini kabul ederdi, ama çocuğu vaktiyle bu yolda yetiştirmemişlerdi ki!... Kayabaş, bir gün, bir yabanıl ot sökse büyükleri neredeyse bayram edeceklerdi... Bir gün, Kasım Bey'in aklına Kayabaş'ı denemek geldi. Bu çocuk her zaman, her şeyin, önüne, eline getirilmesini mi isteyecekti, yoksa kendi başına bir şeyler yapabilecek miydi?... Bir gün, oğlunu yanına çağırıp konuştu:

— Oğlum, bak, hiçbir sıkıntın yok. Her dileğini yapıyoruz. Ama az çok senin de bir yararın dokunmalı. Bugüne kadar hep kendi keyfinde gezdin, biz de sen yorulmayasın diye iş yaptırmadık sana. Şu var ki, böyle başı boş dolaşman senin için iyi olmayacak. Kişinin alınteri, yediği ekmeğe damlarsa lokmaları daha tatlı olur!.. Bunu unutma. Senden para pul bekleyen yok. Fakat bir iş başarıp başaramayacağını anlamak istiyorum. Bir deneme yapacağız, ne dersin?

Kayabaş, önce üzülür gibi oldu, babasının ağır bir deneme yaptıracağını sandı, ürkerek sordu:

— Mademki öyle uygun gördün. Severek yaparım babacığım, ama ağır bir iş olmasın!..

— Yok, yavrum yok, üzülme sen... Yapacağın şeyin ne olduğunu söyleyeyim : Sana bir sepet salamura zeytin vereceğim. Yarın kasabanın pazarı... Oraya götürüp satacaksın. Üç-beş kuruş kazandığını görsem başka bir şey istemem!.. Anladın mı? Hep tüketici değil, bir parçacık da üretici olabilirsen ne mutlu bana!..

— Sen hiç meraklanma baba, yaparım...

— Bu işi başaracağından hiç kuşkum yok yavrum... Yarın sabah bir köylü çocuğu gibi giyinirsin. Seni kimse tanımasın. Dört kiloluk zeytin sepetini bir eşeğe yükler, pazara inersin.

Bilirsin, burası zeytin yeridir. Pahalı satarsan alıcı bulamazsın. Hepsine 200 lira istersin. Kilosu 50 liraya gelir.

— Sen hiç tasalanma baba, akşama sevinçli haberlerle dönerim!

— Göreyim seni yavrum.

Sana bir sepet salamura vereceğim. Yarın kasabanın pazarı...

Yavrum, param çıkışmıyor, 50 lira daha gerek.

KAYABAŞ, ertesi sabah tam bir köylü çocuğu gibi giyindi, hazırlanan eşeğe atladı ve sepeti de eline aldı. Yolda türkü söyleye söyleye kasaba pazarına vardı. Eşeğini bir ağaca bağlayıp duvarın dibine oturdu, sepeti önüne koydu. Başladı bağırmaya:

Hurma gibi zeytin var, hurma gibi!..

Alışkın bir satıcı gibi yapamıyorsa da başka satıcılara bakarak elinden geleni yapmaya çalışıyordu. Bir müşteri yaklaştı, bir tane zeytin alıp yedi, sonra yüzünü buruşturdu:

— Bu sepet kaça lan? dedi.

— 200 lira!...

— Çok para... Zeytinin de pek iyi değilmiş!..

— Sen de diyorsun amca. En iyi zeytin bu. Babam daha aşağı verme, dedi. Kayabaş, adamın düşünmekte olduğunu görünce:

— Satılık değil amca!.. diye bağırdı. Alıcının zeytine bahane bulmasına sinirlenmişti. Bir de kaba davranışına...

O, gitti, bir başkası geldi:

— Hey çocuk, ne istiyorsun buna?

— Babam 200 liradan aşağı verme, dedi.

— Senin baban da tok satıcının biriymiş, dalavereciymiş...

Kayabaş, bu adama da kızdı. Ne terbiyesiz konuşuyordu:

— Satılık malım yok!... Başka yerden al!..

Kayabaş, yine öteki satıcılara bakarak malını övmeye başladı:

— Alâ zeytin, bal gibi zeytinim var!...

Yine bir adam yaklaştı:

— Ne istiyorsun bu sepete?

— 200 lira!...

— Şuna bakın hele, bacak kadar boyuyla adam kandıracak!.. İn bakalım daha lan!..

Kayabaş, bu adama da "satmıyorum!" dedi. Adam gitti, bu kez bir kadın geldi:

— Hey bacaksız, bu küflü zeytine ne istiyorsun?

Kayabaş, kadına bir tek söz söylemek istemiyordu. Artık zeytini satmaktan vaz geçmiş gibiydi, toparlanıyordu. Tam bu sırada yaşlıca bir adam geldi. Karşıdan, müşterilerin Kayabaş'a söyledikleri kaba sözleri duymuştu, sepete yaklaştı ve zeytin alıp yedi:

— Hım, dedi, doğrusu zeytinin çok güzelmiş yavrum. Buna 200 lira az bile!.. Ben emekli bir memurum. Buraya kardeşime konuk geldim. Bu zeytini alıp İstanbul'daki çocuklarıma armağan götüreceğim. Dur bakalım, param çıkacak mı?

Adam, elini cebine soktu, bütün paralarını çıkarıp saydı:

— Yavrum, param çıkışmıyor, 50 lira daha gerek. Burada tanıdığım bir esnaf yok ki gidip alayım. 50 liralık eksik ver desem o da olmaz. Bütün sepeti almak gerek. Ne yapsak ki!..

Kaybaş'ın yüzü güldü ve sepeti bu sevimli adama uzattı:

— Al baba, götür sepeti. Senden para mara istemiyorum!..

— Öyle şey olur mu çocuğum? Kusura bakma, ama alamam!..

Kayabaş, bu içten, dürüst ihtiyara kızar gibi oldu.

— Beni kırma be baba. Al götür şunu...

Ve sepeti adamın eline zorla tutuşturdu.

KAYABAŞ, çiftlik evine geldiği zaman biraz üzgün gibiydi. Babası onu evin kapısında karşıladı ve gülümseyerek içeri aldı. Odada, karşı karşıya oturdular. Kayabaş olup bitenleri bir bir anlattı:

— Üzgünüm babacığım, çünkü sana beş para getiremedim. Bütün alıcılar beni horladıkları halde bu ihtiyar tam tersine, çok ince ve içten davrandı. Ben de zeytinleri bağışladım gitti. Ama yörenin en varlıklı adamı Kasım Bey'in oğlu olarak benim yerimde sen olsaydın ne yapardın?...

Baba, yerinden kalktı, gülümseyerek oğluna yaklaştı ve sarılıp yanaklarından öptü:

— Hiç tasalanma yavrum. Ben de aynı şeyi yapardım. Artık anladım ki sen gerektiğinde çok merhametli, iyiliksever bir işadamı olacaksın... Sağ ol!...

YAZAR

1916 yılında İstanbul'da doğdu. İlköğretmen Okulu'nu, Gazi Eğitim Enstitüsü'nü bitirdi. Edebiyat öğretmenliği yaptı. Hikâye kitapları: "İnan Bana", "Son Çare", "Durakta Bir Adam", "Çardak Altı", "Elebaşı", "Dördüncü İyilik", "Ayça". İncelemeleri: "Çocuklar İçin Edebiyat", "Örnekleriyle Çocuk Edebiyatımız", "Kompozisyon İlkeleri ve Antoloji". Öbür kitapları: "Behçet Kemal Çağlar", "Mehmet Emin Yurdakul", "Açıklamalar ve Hikâyelerle Atasözleri ve Deyimler".

KARGANIN ÖLÜMÜ

Hey gidi karga
Leş yemekle yaşadın amma
Kendi leşin ortada kaldı.

Hodul sesin bir yana
Çevre sağlığına yararın
Sonunda anlaşıldı...

TAHSİN ŞENTÜRK

yazko p.k. 442 sirkeci istanbul
ÇOCUK DİZİSİ SUNAR
YEŞİL HAP
Çeviren: Mehmet Özgül
BÜTÜN KİTAPÇILARDA

PAZARTESİ GÜNLERİ YAYIMLANIR

Yeni Gazete

DÜNYADAN ● YURDUMUZDAN ● ÇEVREMİZDEN

yazko p.k. 442 sirkeci istanbul
GENÇLİK DİZİSİ SUNAR
AYA YOLCULUK
Jules Verne
BÜTÜN KİTAPÇILARDA

DİKKAT! «ŞEHİR HAYATI TANSİYONU YÜKSELTİYOR»

İstanbul'daki «Hipertansiyon»la ilgili toplantıya katılan profesörler, çoğu kimsenin tansiyon hastası olduğunun farkına bile varmadığını söyledi

Yüksek Tansiyonlu kişilerin, haftada bir kez tansiyonlarını ölçtürmeleri gerekiyor

TÜRKİYE'de en öldürücü ve yaygın hastalık olan hipertansiyona (yüksek tansiyon) yol açan etkenlerin başında şehir hayatının yarattığı gerginliklerin yer aldığı belirtildi. İstanbul'da düzenlenen **"Hipertansiyon"**la ilgili bilimsel toplantıya katılan Danimarkalı Profesör Trap Jensen, Fransız Profesör J. Lemaire ve Türk Profesör Necati Sırmacı, halkın bu konuda dikkatli olması gerektiğini, çünkü çoğu kimsenin tansiyon hastası olduğunun farkına bile varmadığını söylediler.

Tansiyonla ilgili sorular ve cevaplarını aşağıda bulacaksınız:

Sağlıklı bir insanın küçük ve büyük tansiyonları ne olmalıdır?

Küçük tansiyonun 7 ile 9 arasında, büyük tansiyonun ise 10 ile 14 arasında olması gerekir.

Tansiyon hastalığının belirtileri nelerdir?

Belibaşlı belirtileri, baş ağrısı, ense ağrısı, baş dönmesi, ellerde uyuşma ve burun kanamasıdır.

Küçük tansiyon büyük tansiyon nedir?

Kalbin kasılıp damarları daraltığı zaman kanın damarlara yaptığı basınca büyük tansiyon kalbin gevşediği sırada damarlardaki kan basıncına küçük tansiyon denir.

Küçük tansiyon mu, büyük tansiyon mu daha tehlikelidir?

Küçük tansiyonun yükselmesi, 9'u aşması daha tehlikelidir.

Tansiyon ne zaman ölçülmelidir?

Tansiyonun sabahları yataktan kalkınca aç karnına ölçülmesi daha uygundur. Yüksek tansiyonlular da bu işi haftada bir kez yaptırmalıdır.

Deniz tehlikelerinde YENİ CAN KURTARMA SİSTEMİ

İNGİLTERE'de geliştirilen bu yeni can-kurtarma sistemi ile, denizde tehlike ânında, yolcu gemilerinden 650 kişi, 30 dakika gibi kısa bir sürede boşaltılabiliyor. Concorde uçaklarının güvenlik önlemlerinden esinlenerek hazırlanan sistem, 8 derecelik rüzgârda bile başarıyla kullanılıyor.

Geminin karşılaştığı bir tehlike ânında, kayma pistini şişiren kol hemen çekiliyor ve denize düşer düşmez şişen her biri 42 kişi alan "raflar"a yolcular bindirilecek çevreden uzaklaştırılıyor.

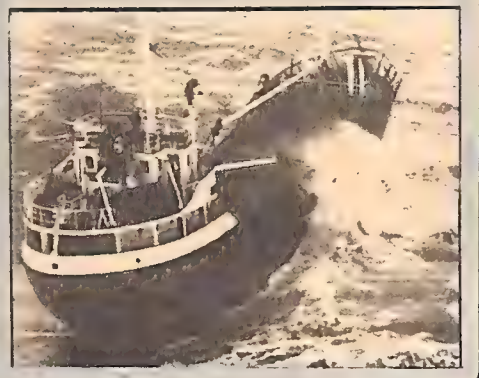

SONUNDA «TOPRAK BASTI» PARASI KALDIRILDI

Küçükevren köyü'nün gençleri şimdi de başlık parasının kaldırılması için çalıştıklarını söylüyorlar...

EDİRNE'nin Enez ilçesine bağlı Küçükevren köyü gençleri köyden dışarı kız verilirken, damatlardan aldıkları "Toprak Bastı Parası"nı kaldırmayı kararlaştırmışlardı.

Küçükevrenli gençlerin böyle bir karara varmalarında da evlenmelerde gereksiz harcamaların yapılması bazı tatsız olayların çıkması gibi etkenlerin rol oynadığı belirtilmişti.

Küçükevren köyü gençleri, "Başlık Parasının da kaldırılması için çalıştıklarını söylemişlerdir.

Trakya'nın bir çok köyünde gelenek haline getirilmiş bulunan "Toprak Bastı Parası" ve "Başlık Parası"nın yeni evlenen gençlere büyük mali yükler getirdiği için kaldırıldı.

MANYETİK ALET, KENTE YERLEŞEN GÜVERCİNLERİ KOVUYOR

Paris'te güvercinleri kovmak için elektro-manyetik alanlar oluşturuluyor

PARİS kentine yerleşen güvercinlerin uzaklaşırılması için elektro-manyetik alanların kullanılması kararlaştırıldı. Bu amaçla elektro manyetik alan araçları belediye binasına ve 6 değişik alış-veriş yerine yerleştirilerek denemeler başlatılacak. Başarı sağlandığı takdirde bu araçlar diğer binalara da konulacak. Elektro manyetik alanlar, güvercinlerin yön bulma duygularını zedeleyerek onların çatılarda toplanmasını ve yuva yapmalarını önlüyor.

HIRSIZLIK OLAYLARINA KARŞI YENİ CEZALAR ÇÖZÜM MÜ?

AMERİKA'da İllinois eyaletinde, cinayetlerle birlikte hırsızlık olaylarının artması üzerine, bu bölgenin parlamenterlerinden Douglas Huff, parlamentoya sunduğu bir önergede hırsızlık yapanların ellerinin kesilmesini istedi. Huff, Batı dünyasında Tanrı korkusunu bilenler için bu tür bir cezanın hoş karşılanmayacağını bildiğini, ancak hırsızlık suçunu işleyenlerin de Tanrı'dan korkmaları gerektiğini belirtti.

169 bin işçi çalışıyor

AVRUPA'NIN EN BÜYÜK FİRMASI LEYLAND

AVRUPA Topluluğu'nun en büyük firması 169 bin işçi çalıştıran İngiliz Leyland Otomobil Şirketi olduğu belirtildi.

Avrupa Topluluğu'nun yayınladığı Avrupa Dergisi'ndeki "Avrupa Otomobil Sanayii Tehlikede mi?" başlıklı yazıda yer alan verilere göre, İngiliz Leyland'ı İtalyan Fiat firması izliyor. Fiat firmasının çalıştırdığı işçi sayısı ise 141 bin.

ULUSLARARASI 9. İSTANBUL FESTİVALİ VE «MİLLİYET ÇOCUK» dergisinin işbirliğiyle hazırlanan

ALMAN ÇOCUK BANDOSU KONSERLERİ BAŞLIYOR

İSTANBUL'a, Federal Almanya'dan ilginç bir topluluk geliyor. Topluluğun adı, **"Alman Çocuk Bandosu"**. Bando müziği geleneğinin en üstün uygulamalarını yapmakla ün kazanmış olan **"Alman Çocuk Bandosu"** topluluğunun en büyük özelliği, üyelerinin çocuklardan oluşması.

Derginiz **"MİLLİYET ÇOCUK"**un 9. Uluslararası İstanbul Festivali ile yaptığı işbirliği sonucunda bir kültür hizmeti olarak sunduğu **"Alman Çocuk Bandosu"**nun konserleri, Atatürk Kültür Merkezi'nde 2 Temmuz 1981. 5 Temmuz 1981 günü de Gülhane Parkı'nda müzikseverlere ve okurlarımıza sunulacak.

Bando müziği geleneğinin en güzel örneklerinin dinletileceği bu konserde [illegible] toplayacağı

YAZ TATİLİNİZİ DEĞERLENDİRİN

Bu yaz bir kolej İngilizcesi kazanmak istiyorsanız, Limasollu Naci Mektupla Öğretim Kurumu'nun Türkiye'nin her yerinde uyguladığı
Audio-Visual sistemle
EVİNİZDE BİR YILDA KONUŞTURMA
VE DİPLOMA GARANTİSİYLE
İNGİLİZCE öğrenebilirsiniz.

Türkiye'de Antalya KALKAN'da ve İNGİLTERE'de açtığımız İNGİLİZCE YAZ OKULU için ayrıntılı broşürlerimizden isteyiniz.

LİMASOLLU NACİ-İstiklal Caddesi, 193
Beyoğlu/İSTANBUL
Tel: 45 52 98

KIRK AMBAR

GÜVERCİNLER ORDUSU

İSVİÇRE ordusunda görev yapan 30.000 güvercin var. Bunlar radyo ve telefon bağları kesildiğinde, ivedili mesajların iletilmesi amacı ile eğitilen güvercinler.

Bu güvercinler ayaklarına bağlanan 40 grama kadar ağırlıklı mikro-film mesajlarını yerlerine ulaştırabilmekte.

Bir düşman istilası anında mesajları en çabuk ve en emin yolla karşı tarafa iletmek için yetiştirilen kuşlar, İsviçre'nin dağlık bölgelerini en kısa zamanda geçebiliyor. Üstelik, en ucuz sistem olarak dikkati çekiyor, güvercin postası.

Güvercinler askerî üslerde besleniyor. Özel olarak eğitilen bu güvercinlerin İsviçre hükümetine yılda 150.000 franka (bir kuş beş frank) mal olduğu belirlendi.

Güvercinlere 10-40 gün içinde iki üs arasında uçmaları öğretiliyor.

Avrupa ülkeleri arasında, Almanya, İngiltere ve Finlandiya da konu ile ilgili. Güvercinle ulaşımı onlar da benimsemiş durumda.

YENİ RADAR VE ARAÇLAR

KARA yollarında yarış eden otomobillerle polis arabaları arasındaki savaşa yeni bir cihaz daha eklendi.

Hız göstergeci olarak kullanılan yeni tip radar, motor kullanan kişiler tarafından farkedilerek etkisiz duruma getirilemeyecek. Gasto mini radarının aynı zamanda anteni 5 derece eğimli bulunduğu için, 20 derecelik bölge içinde bulunan araçların hızları saptanabiliyor. Yolun sağı ya da soluna yerleştirilebilen radarın, aynı zamanda araçların üzerine 90 derecelik bir açıyla yerleştirilebileceği belirtildi. Araç, radar ışınını alır almaz otomatik bir şekilde çalışmaya başlayan radar, resim çekecek.

İnsan Vücudundaki Demir

Alyuvarlardaki demir, yaş ilerledikçe azalıyor

YAPILAN araştırmalar sonucunda 70 kilo ağırlığındaki bir insanda küçük bir çivi yapabilecek kadar, yani 3.5 gram demir bulunduğu ortaya çıktı. Kandaki alyuvarlarda bulunan demir, yaş ilerledikçe azaldığı gibi bu oran, kadınlarda erkeklere göre iki buçuk kat daha fazla. Bu maddenin vücuda patates, koyun, sığır, tavuk eti ve balık sayesinde girdiği verilen bilgiler arasında.

PORDA BAŞARININ DORUĞU: OLİMPİYATLAR

OLİMPİYATLARA başlamadan önce, oyunların temelini oluşturan sporun dünya yüzünde nasıl geliştiğini, araştırmakta yarar var.

Doğumunun yüzüncü yıldönümünü kutladığımız, eşsiz kahraman Atatürk, spor anlayışını, 30 eylül 1926 günü Türkiye'nin ilk Cümhurbaşkanı olarak Ankara'da kabul ettiği spor yöneticilerine şöyle açıklıyordu:

"Beden eğitiminde en büyük etken, kuşaktan kuşağa geçen alışkıdır. Yirminci yüzyılda dünya ulusları için spor temelinin tekniği bundan doğmuştur. Türk çocukları diğer insan toplulukları gibi doğdukları andan başlayarak doğanın kendilerinde yarattığı kımıldanma ve çalışması ile ellerini, kollarını, bacaklarını oynatmakla başlarlar, sonra çocuk büyüyünce bulunduğu yörenin koşullarına göre yürür, koşar, atlar, zıplar yaptığının ne olduğunu düşünmeksizin bugünkü bilim dünyasının spor dediğini kendiliğinden yapar" dedikten sonra sözlerini şu direktifi ile tamamlıyordu:

"Türk çocukları spor yaşantılarını yükseltmeyi düşünürken, sadece gösteriş için herhangi bir yarışmada kazanmak amacı ile bir spor yapmazlar. Temel amaç olan bütün, her yaştaki Türkler için beden eğitimi yaptırmaktır. Sağlam dimağ, sağlam vücutta bulunur, sözünü atalarımız boşuna söylememişlerdir."

İlk insanların kendilerini korumak, güçlenmek ve gelişmek için tarih çağına kadar yaşantılarını sürdürebilmek amacı ile her türlü avcılık sporuna uğraş verdiklerini mağara çağlarındaki kalıntılardan ve resimlerden öğre mekteyiz.

Böylece bugün spor dediğimiz uğraş; bu nedenlerle ortaya çıkmıştır.

HALUK SAN

DEĞİŞİK BİR ARABA

Amerika'da yaşayan James Danaker adlı bir adam, yeni aldığı arabasına özel bir plaka yaptırmak istedi. Daha sonra da arabasını bir güzel boyatarak, üzerini yıldızlarla süsledi. Kendi de büyücü kılığına girerek, çevresindekilerin fallarına bakmaya başladı...

James Danaker, şimdi de bu değişik arabasıyla çeşitli kentleri dolaşıp, gelecekten haberler vererek, para kazanıyor.

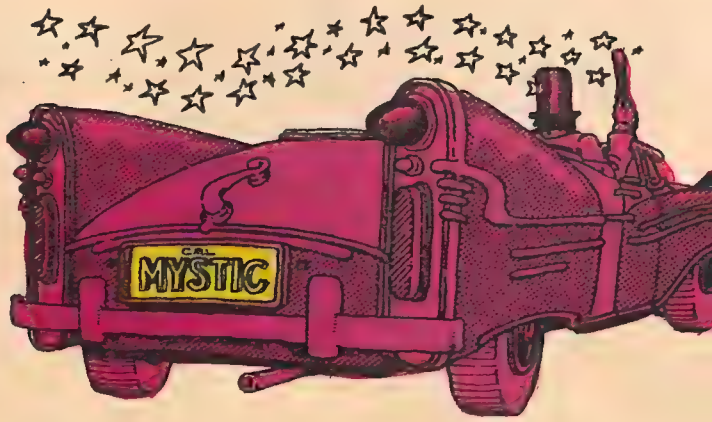

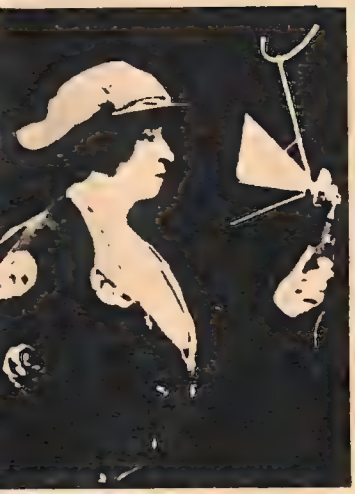

RADYONUN DOĞUŞU

1920 yılında bütün insanlar cankulağıyla şu sesi duyuyorlardı: "Burası Londra, Birmingham Manchester istasyonlarından yayın yapan 2-LO" Bütün dinleyicilere yeni bir iletişim aracı olan "Radyo"nun yapıldığını müjdeliyordu. Peki ama radyo yeni yapıldığına göre, radyonun yapılışını muştulayan bu araç neydi?

Bu araç, o günkü radyonun ilkeli bile sayılamayacak özellikte basit bir iletişim aracıydı. 11 Mayıs 1922'de bu tarihî sesi duyma şansına ermiş, dünyamızda yaşayan belki bir-iki insan vardır.

Daha sonraları, 1937 yılında başka bir ses yepyeni bir araçla 6. George'un taç giyme törenini duyuruyordu. İşte bu araç da televizyondu...

GORDİYON

BUGÜN Yassıhöyük adıyla anılan Gordiyon, eski Frig devletinin başkentidir. Polatlı yakınlarındadır. Kentin tarihi, Bronz Çağı'na kadar uzanır. (M.Ö. 111 bin)

Eski çağın en büyük ve en önemli kral mezarlıklarından biri Gordiyon'da bulunmaktadır. Mezarların sayısı doksanı bulur ve bunlar "Tümülüs" adı verilen yığma toprak tepeler halindedir.

Yassıhöyük köyünde, 1965 yılında "Gordiyon Müzesi" a yla bir tarih müzesi açılmış r.

GÜZEL TÜRKÇEMİZ

AŞAĞIDAKİ anlamlara göre, kelimelerin noksan harflerini tamamlar mısınız?

1. Doğada olduğu gibi kalmış, işlenmemiş. (y..)
2. Can atma, istekle atılma. (t.h...k)
3. Tarih sırasına göre. (kr.n...j..)

Karşılıklar: 1. Yoz 2. Tehlük 3. Kronolojik

BAŞARISIZLIK NEDENLERİ

İNSANLARIN çoğu yaşamlarında karşılaştıkları başarısızlıklara neden olarak kendilerinin dışındaki etkenleri öne sürer. Aslında bu zayıflıktan başka bir şey değil. Çünkü kendine güveni olan bir insan sürekli savaşım verir,. bu savaşım sonucunda kaybetse bile, bunun nedenlerini başkalarında değil, kendinde arar.

Özeleştiri sonucu başarısızlığın nedenlerini bulur kendine en az başarısız yapacak yolları seçer. İnsanların başarılı olmaları için çok yetenekli olmalarına gerek yok. Yalnızca önlerine çıkan fırsatları en iyi şekilde değerlendirmelerinin ve direngen olmalarının yeterli neden olacağı belirlendi.

ÇOCUKLARA DENEYLER

SU KAYDIRAĞI

Genel malzeme: Uzunca bir tabaka yağlı kâğıt, ya da geniş plastik şerit, ayrı ayrı büyüklüktebir kaç kitap, bir bardak su, 1 kaşık, 1 tabak.

★

TABAKA yağlı kâğıdı ya da plastiği resimdeki gibi kitapların (büyükten küçüğe doğru) sırtına yerleştirin. Yalnız tek koşulumuz, kâğıdın ya da plastiğin pürüzsüz olmasıdır. Bunun da yerine getirdiyseniz işimiz bitti demektir. En yüksek sırtlı kitabın üzerinden şıp! diye bırakın damlacığı, kaya kaya gitsin tabağa kadar...

CİM CİME
GÜÜM!
... ZATEN YARIN YAZLIĞA GİDİYORUZ. BÜTÜN YAZ SURATINI GÖRMEYECEĞİM SENİN.
UIK!
Bu gözlüklüden çektiklerim yetti artık. Bugün kuaförü dolaştırmaya çıkmıştım. Karşılaşmayayım mı? Bütün cinlerim başıma üşüştü.
UAK!
UKALÂ. TERBİYESİZ. KENDİNİ BİR ŞEY SANIYOR!
N'OLDU KIZIM? NİYE SÖYLENİYORSUN?
GÖZLÜKLÜ VAR YA!
NE DEDİ YİNE? CANINI MI SIKTI?
ONUN GİTTİĞİ DENİZ TERTEMİZMİŞ. BİZİM GİTTİĞİMİZ YER İSE PİSMİŞ. DENİZANALARI VARMIŞ. BALİNALAR VARMIŞ. KOLİBASİLİ BİLE VARMIŞ!
SEN ALDIRMA KIZIM. BANA YARDIM ET DE VALİZLERİ HAZIRLAYALIM.
BİR YERE GİDECEĞİMİZ ZAMAN HEP BÖYLE OLUR. ANNEM BAĞIRIR ÇAĞIRIR - BABAM YERİNDEN KIPIRDAMAZ. ABLAM GÖTÜRECEĞİ ELBİSELERİ SEÇEMEZ. ABİM ARADIKLARINI BULAMAZ. KUÇU DA AYAK ALTINDA DOLAŞIP DURUR.
SEN DE VALİZİNİ YAPSAN DA BİTSE ŞU HAZIRLIK İŞİ.
BENİM HER ŞEYİM HAZIR. VALİZE YERLEŞTİRMEK BEŞ DAKİKA SÜRMEZ.
ANNEEE! OLTAM NEREDE BİLİYOR MUSUN? DENİZ BAŞLIĞIM DA YOK!
ŞU KAZAĞI GÖTÜREYİM Mİ ACABA? BELKİ LÂZIM OLUR. HAVALAR SOĞURSA. AMA CANIM YAZIN DA HAVA SOĞUR MU:..
OYSA BENİM VALİZİM HAZIR BİLE. İÇİNE BEBEĞİMLE MAYO ÇANTASINI KOYDUM MU TAMAM.

GECE GÖZÜMÜ UYKU TUTMADI. KENDİMİ ŞİMDİDEN DENİZDE SANIYORDUM. SABAH OLSUN YOLA ÇIKALIM İSTİYORDUM.

DALGA SESLERİ GELİYOR KULAĞIMA.

ŞPLAF... ŞPLAF...

BU YIL YÜZMEYİ ÖĞRENECEĞİM, KIÇI'YA DA ÖĞRETECEĞİM.

ŞPLAF... ŞPLAF...

...KUMDA DÖRT KATLI BİR ŞATO YAPACAĞIM. ŞATONUN ASMA KÖPRÜSÜ DE OLACAK...

ŞPLAF... ŞPLA

...MASA TENİSİNDE BİRİNCİ OLACAĞIM. PEŞLERİNE TAKILACAĞIM.

ŞPLAF

BÜYÜKLER RIHTIMDA GEZMEYE GİDERKEN PEŞLERİNE TAKILACAĞIM...

ŞPLAF

...TAM DÖRT BİN TANE DONDURMA YİYECEĞİM...

BÜTÜN GECE DÜŞ KURUNCA ERTESİ SABAH UYANAMADIM TABİİ. BABAM KUCAKLAYIP OTOMOBİLE GÖTÜRMEK ZORUNDA KALDI BENİ.

SONUNDA YOLA KOYULDUK...

OTOYOLU MÜTHİŞ KALABALIKTI...

DENİZİ İLK GÖRENE BENDEN ON LİRA.

ÖĞLE ÜZERİ CİPS YİYEREK AÇLIĞIMIZI BASTIRDIK.

GRUNK

SONUNDA DENİZE KAVUŞTUK...

DENİİİZ!

YENİ KOVAMI KÜREĞİMİ ALIP SAHİLE KOŞTUM.

MERHABA DENİZ!

O DA NE... BU SESİ TANIYORUM BEN.

"VAHŞİ DENİZ" FİLMİNİ GÖRDÜN MÜ SEN? KORSAN GEMİSİ PRENSESİN GEMİSİNE SALDIRIYOR. KARA KORSAN ELLER YUKARI HERKESE ÖLÜM DİYE BAĞIRIYOR..

...EVET YANILMAMIŞIM. TA KENDİSİ. BİZİM GÖZLÜKLÜ...

"BENİM" DENİZİMDE NE ARIYORSUN SEN?

GÖRDÜNÜZ MÜ? UTANMADAN "BENİM DENİZİM" DİYOR. ÖNÜMÜZDEKİ HAFTALARDA NELER OLUR BİLMİYORUM.

ŞPLAF

kitap

GURURLU PERİ

Gururlu Peri. Roman. Mehmet Seyda. Altın Kitaplar. 175 sayfa, 150 lira.

Romanın konusu Anadolu'nun soğuk kasabalarından birinde geçiyor. Öğretmen Salim kendini mesleğine adamış biri. Malmüdürü, Jandarma Kumandanı da arkadaşları.

Peri, sokağa bırakılmış, adını bile unutmuş bir kız. Bir kahve dönüşü öğretmenin dikkatini çekiyor ve alıp onu evine, yaşlı annesine getiriyor.

Yazar, öğrencilere okulda oynattığı bir oyunla ve Peri'yle çocuk dünyasının derinliklerine ustaca iniyor. Büyükleri de düşünmeye yöneltiyor. Mehmet Seyda, çocuk dünyasını, pırıl pırıl çocuk yüreğini herkesi ilgilendirecek biçimde sergiliyor bu son romanında.

TV'de Yeni Bir Program

«ATATÜRK'LE YOLCULUK»

Televizyonda, ulu önder Atatürk'le ilgili yeni bir program başladı. "Atatürk'le Yolculuk" adlı bu dizi program 15 bölüm olacak, haftada bir yayınlanacak. Bu 15 bölümden onikisi belli. Bunların adları şöyle: "Selânik'teki Ev", "Harbiye'den Cepheye", "Şişli'deki Ev", "Samsun'da Bir Kıvılcım", "Batı'ya Yönelen Yol", "Ankara Ufukları", "Çankaya", "Egemenlik Ulusundur", "Zafere Doğru", "Büyük Taarruz", "Zaferi İzleyen Günler", "Ankara Günleri". Son üç bölümün adı ise, bugünlerde saptanacak.

DOKTOR CÜNEYT ARKIN

SOLUNUM GÜÇLÜĞÜ

ZEHİRLENMELERDEN gerek denizde gerekse başka türdeki boğulmalardan solunum güçlüğüne uğrayanlara yapılacak ilk iş, boğazına hava girmesini sağlamaktır. Bu da yapay solundurum yoluyla mümkündür.

Yapay solundurum yapacak kişinin eğer yanında bir yardımcı kişi daha varsa biri hastayı sırt üstü yatırmalı, hastanın ağzını açmalı ve dişleri arasına bir mantar koymalıdır. Sonra hastanın dilini dışarı çekmeli ve bir mendille tutup dakikada onbeş defa çekip bırakmalı.

Öbürü de hastanın başucuna geçip diz üstüne gelerek ileriye eğilmeli ve yavaşça hastanın kollarını çekerek başına kadar kaldırmalı ve sabit kalmak üzere iki saniye kadar bu durumda tutmalıdır. Bu hareket göğsü genişleterek bir solunmayı oluşturur.

Bu, solundurmanın birinci bölümüdür. Ardından kolları indirip iki saniye kadar göğsün her iki yanına doğru açıp kapamalıdır.

HER iki hareket dakikada onbeş defa olmak üzere durmaksızın yapılmalıdır. Bu da solundurmanın ikinci bölümüdür.

Bundan başka boğulma olaylarında hareket ya da kan dolaşımını hızlandırarak solunumu sağlamak gerekir. Bunun için vücudu gerek çıplak ve gerekse kuru giysi ile örtülü olduğu halde ovmalıdır. Sıcak bir yorgana sarmalı hastanın yüzüne soğuk su serpmelidir. Koltuk altlarına ve oylukları arasına ve ayak tabanlarına sıcak su torbası ya da sıcak tuğla koymalıdır.

TV'DE SİNEMA

Haziran ayıyla birlikte TV'de sinema programlarında bazı değişiklikler oldu. "Tele-Bale", "Tele-Tiyatro", "Tele-Müzik"-le dönüşümlü olarak pazar geceleri yayınlanan "Tele-Sinema" yaz boyunca yayından kaldırıldı. Yerli filmler ise, eskiden olduğu gibi her hafta değil, iki haftada bir yayına girecek. Yaz boyunca cumartesi günleri bir hafta yerli film, bir hafta TV filmi izleyeceğiz.

Bu ay izleyeceğimiz filmler ise şunlar:

"The Only Game In Town" (Yönetmen: George Stevens. Oynayanlar: Elizabeth Taylor, Warren Beatty) 16 Haziran.

"The Sea Of Grass" (Yönetmen: Elia Kazan, oynayanlar: Katherine Hepburn, Spencer Tracy) 21 Haziran.

"Rachel, Rachel" (Yönetmen "Paul Newman, oynayanlar: Joanne Woodward, James Olson) 23 haziran.

"Mr. 880" (Yönetmen: Edmond Guilding, oynayanlar: Dorothy McGuire, Burt Lancaster) 28 Haziran.

plak

COUNTRY

Hafif müziğin çeşitli örnekleriyle dolu olan bu yeni plağın dikkati çeken parçaları şunları:

Prison Song, Daniel, Somebody Loves You.

pul

Bu Fransız pulu Hugues Capet'in 987 yılında Fransa Kralı olarak tahta geçişini gösteriyor. Hugues Capet'in tahta geçmesiyle Karolenj hanedanı son bulmuş ve Capet'ler Fransa'nın en uzun dönem varlıklarını sürdürmüş hanedanını oluşturmuşlardır. Paris'in başkent oluşu da bu hanedan dönemine rastlar.

sinema

Sinema dünyasının hareketlendiği yer:

CANNES FİLM ŞENLİĞİ

✸ Şenlik boyunca bu kent, turistlerle dolup taşıyor

Sahil kentleri arasında en şanslılarından biri, hiç kuşkusuz Cannes... Güney Fransa'daki bu kent, orada yapılan bir film şenliği yüzünden adını her yıl, dünyanın birçok ülkesine duyuruyor.

Mayıs ayında, buradaki uluslararası film şenliklerinin 34.'sü yapıldı. İki hafta süreyle sinemaseverlerin ilgisi Cannes'a yöneldi. Değişik ülkelerden sanatçılar, sinema yazarları, film getiricileri, Cannes'a gittiler. Birçok film, ilk kez orada izlendi. Birçok filmin satış anlaşması orada yapıldı. Birçok sanatçının emeği orada ödüllendirildi.

Bugün dünyanın bir numaralı film şenliği olan Cannes'ın kısa öyküsü şöyle: O yıllarda pek gözde olan Venedik Şenliği örneğinden yola çıkan Fransızlar, Cannes'da benzer bir film şenliği düzenlemek istediler. Bunun için çalışmalara başlandı. İlk şenliğin 1939 yazında yapılması düşünülüyordu. Ancak, 2. Dünya Savaşı'nın başlaması, arkasından Fransa'nın işgali ile proje uzun süre ertelendi. İlk şenlik 1946 yılında yapıldı.

1946'dan günümüze kadar Cannes'da tam 34 film şenliği düzenlendi. Sadece 1948, 1950 ve 1968 yıllarında şenlik yapılamadı. İlk şenlikte oyuncu olarak ödülleri Ray Milland ile Michele Morgan almışlardı. Bu yıl ise, aynı ödüller İsabella Adjani ile Ugo Tognazzi'nin oldu.

Erden ŞENER

34. CANNES FİLM ŞENLİĞİ'NDE KAZANANLAR

En iyi film: "Demir Adam" (yönetmen: Anrzej Wajda)
En iyi kadın oyuncu: Isabelle Adjani
En iyi erkek oyuncu: Ugo Tognazzi
Jüri özel ödülü: "Aydınlık Yıllar"
En iyi yardımcı kadın oyuncu: Elena Solvei
En iyi yardımcı erkek oyuncu: Ian Holme.

SİNEMADAN RAPOR

● Birçok film yapımcısı, çeşitli kıyı kentlerinde hem film çevirip, hem de tatil yapıyor

YAZIN gelmesiyle, birçok yapımevi kameralarını İstanbul dışına taşıdılar. Geçen ayın sonunda Adana'ya giden "Yılanı Öldürseler" ekibi, orada çalışmalarını sürdürüyor. Türkan Şoray, Talak Bulut, Mahmut Cevher, Yaman Koray ve daha birçok sanatçıdan oluşan ekibin önümüzdeki hafta izinde çalışmalarını tamamlayıp, İstanbul'a gelmesi bekleniyor.

Film çevirmek için Necla Nazır'la birlikte Marmaris'e giden Ferdi Tayfur, oradaki çekimleri tamamladı. Şimdi filmin İstanbul'daki sahneleri çevriliyor.

Cüneyt Arkın ise İznik'te.. Sanatçı, orada Sevda Ferdağ, Deniz Akbulut ve Kazım Kartal'la Metin Film adına yeni bir film çeviriyor. Oradaki çalışmayı bitirdikten sonra İstanbul'a dönmeyecek, Bolu'ya geçecek. Orada Meral Orhonsay'la yeni bir filme başlayacak.

Selami Şahin, Sevda Karaca ve Yalçın Gülhan, Antalya'da çevirdikleri filmi bitirip İstanbul'a döndüler. Orhan Gencebay ile Müjde Ar da Kuşadası'nda yeni bir filme başladılar.

OKURDAN OKURA

Şiirlerinizi, kısa hikâye, fıkra, ve resimlerinizi **"Milliyet Çocuk Dergisi: Okurdan Okura-Cağaloğlu/İstanbul"** adresine bekliyoruz.

HİKÂYE

SERÇE KUŞU

SERÇE Kuşu mutsuzdu. Çünkü özgür değildi. Bir kafese kapatılmıştı ve kimseye derdini anlatamıyordu. Dışarıda cıvıl cıvıl kuş seslerini duyunca üzülüyor, o kuşların gibi uçmayı düşünüyordu. Sahibi onu severek almıştı fakat şimdi bakmıyordu. Bazen aç, bazen toktu.

Sahibi Serçe Kuşu'nu pazara satmaya götürdü. İhtiyarın biri 20 lira vererek kuşu aldı. Onu yemek için almıştı fakat Serçe'nin bundan haberi yoktu. İhtiyar adam kuşları sevmiyor, onları eti için satın alıyordu. Serçe'yi bir kafese koydu, önüne bir çanak dolusu su, biraz da yem koydu. Serçe karnını iyice doyurdu.

İhtiyar adam alaylı bir sesle:

—Bir iki ay sonra seni pilavlık yapayım da gör, dedi.

Kendi kendine kızıyordu Serçe. Arkadaşlarından ayrılmasaydı tuzağa ve oradan kafese düşmeyecekti. Ama iş işten geçmişti, bir kez yakalanmıştı. Üzülmenin yararı yoktu.

Arkadaşlarının, "Birlikte olmalıyız" sözlerini anımsıyordu.

Bir gün ihtiyar adam kafesin kapısını dalgınlıkla açık bıraktı. Serçe açık kapıdan sevinçle uçtu. Artık özgürdü. Doğru arkadaşlarının arasına karıştı ve onlardan özür diledi.

Bütün kuşlar bağırdılar:

—Hepimiz birlikte olacağız.

ALİ RIZA ŞEN

FIKRA

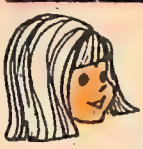

BAKLAVA

Öğretmeni Nuri'ye sordu:

— On dilim halinde kesilmiş baklavanın, üç dilimini yersen geriye ne kalır?

Nuri cevabı yapıştırdı.

— Hiç kalmaz öğretmenim.

— Nasıl hiç kalmaz?

— Çünkü hepsini yerim öğretmenim.

ASPRİN

Uzun süredir görüşmeyen iki arkadaş yolda karşılaştılar. Sarılıp öpüştükten sonra biri sordu:

— Eee, seni gördük, çoluk çocuk ne âlemde?

— İyiler çok şükür, dedi öbürü. Kızımın biri keman çalıyor, biri piyano öğreniyor oğlan gitara gidiyor. Hanım da şan dersleri alıyor.

— Yaa, peki sen ne yapıyorsun?

— Şey, ben mi? Ben asprin yutuyorum.

PEMBE

Türkçe öğretmeni "tozpembe"nin anlamını açıkladıktan sonra öğrencilerine sordu:

— Dünyayı tozpembe görmek için ne yapmalı?

Sınıfın yaramazlarından Ali, cevap verdi:

— Pembe gösteren gözlük takmalı.

PANTOLON

— Doktor bey, ben iki elimi paralel olarak öne uzatıp, sağ ayağımı da kaldırınca belime çok fena ağrı giriyor.

— O zaman o hareketi yapmayın, dedi doktor.

— İyi ya, pantolonumu nasıl giyeceğim?.

OYUN

Akıl hastanesinde iki hasta karşılaştı:

— Haydi gel, seninle bir oyun oynayalım.

— Ne oynayalım?

—Kasapçılık oynayalım.

— Nasıl oynayacağız?

— Ben kasap olurum, sen de müşteri...

— Tamam... Başlayalım...

— Başla öyleyse!

— Kasap efendi, bana iki çeki odun verir misin?

—Boş şişe getirdin mi yanında?

ŞİİR

Alâatin Özünlüler

DENİZ

Kaplamış dünyanın
Dörtte üçünü birden
Nereden alır durursun
Bu tükenmez suyu sen.

Çeşit çeşit varlıklar
Her şey sende yaşıyor
Sınırların dünyayı
Çepeçevre dolaşıyor.

Bazen durgun güzelsin
Gülersin yüzüme
Bazen coşar kızarsın
Durup dururken bize.

Nasıl olsan seni ben
Severim yürekten
Başka bir zevk alırım
Sularında yüzerken.

MURAT ÜSTER

TAVŞAN

Pencereden bakıyordum
Bir tavşan gördüm
Cana yakın ve beyazdı
Bu gördüğüm tavşan.

Sonra o gördü beni
Korkar gibi oldu önce
Sonra alıştı bana
Onunla arkadaş olduk.

MÜJDAT KAYSERLİ

BAHAR

Her taraf yeşil oldu
Gökler kuşlarla doldu
Sanki bura cennet oldu
Geldi işte bahar.

Geldim gördüm yurdumu
Gezdim dört bir ucunu
Cennet gibi yurdumu
Sen de gördün mü bahar

TAHSİN KICIRLI

MEKTUP ARKADAŞI

TANER ARMAN: Almanya'da doğdum. Yaşım 15. Yüzmeyi, futbol oynamayı, basketbol oynamayı çok severim. Pul koleksiyonu yapıyorum. Dergi okuru arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Terakki Mah. Kozlu Şosesi Deniz Apt. 64/2 Daire 4 Zonguldak.

ATİLLA SÖZBİR: Yaşım 11. Boş zamanlarımda basketbol oynamayı ve yüzmeyi çok severim. Çeşitli kentlerden arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: PTT Lojmanı Finike/Antalya.

MEHMET ALTUNİÇ: Yaşım 12. Ortaokul 1. sınıfa gidiyorum. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi çok severim. Ayrıca pul biriktiririm. Yaşıtım olan kız veya erkek arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Lise Cad. Özkefeli Apt. No. 49, D.15, Kat 8. Samsun.

ETHEM ZEYBEK: Yaşım 16. Kartpostal ve pul biriktiririm. Resim yapmayı ve şiir yazmayı çok severim. Kız veya erkek arkadaşlarla mektuplaşmak istiyorum. Adres: Mahkeme Mah. Akın Çıkmazı No. 3 Burhaniye/Balıkesir.

MÜNİF BENLİOĞLU: Yaşım 10. İlkokul 4. sınıfa gidiyorum. Pul biriktiririm, futbol ve basketbol oynamayı, kitap okumayı çok severim. Adres: Yazmacı tahir Sok. Mendirek Apt. No: 48/8 kat 3 3 A blok Bostancı.

ÇOCUK KULÜBÜ

YENİ ÜYE OLAN OKURLAR

1121-Müge Karakaş (İstanbul), 1122-Koray Kapkın (İzmir), 1123-Barış Tarkan Gürol (Ankara), 1124-Metin Öztürk (Adana), 1125-Lâle Nalbantoğlu (İstanbul), 1126-Murat Tekin (Konya), 1127-Çiğdem Uzunoğlu (İstanbul), 1128-Süleyman Memiş (İnegöl), 1129-Hakkı Dursun (Bursa), 11-30 Ebru Ekmekçi (İzmir), 1131-Elif Bıçakçı (İstanbul), 1132-Müge Günalp (Ankara), 1133-Tarkan Sönmez (İstanbul), 1134-Bülent İnanmış (Bilecik), 1135-Ercan Aras (Gaziantep), 1136-Serkan Dinga (İstanbul), 1137-Yücel Gökmen (İstanbul), 1138-Cengiz Ulutaş (Ankara), 1139-Tanju Dinga (İstanbul), 1140 -Maniyar Nayab (İstanbul), 1141-Fatih Okay (Samsun), 1142-Mehmet Çarkıcı (İstanbul), 1143-Alphan Eröztürk (İstanbul), 1144-Erkan Ölmez (İstanbul), 1145-Mustafa Kavcı (İstanbul), 1146-Okay Çavdar (Tokat), 1147-Hicran Gayır (İzmir), 1148-Gamze Sunat (İstanbul), 1149-Volkan Ünlüer (Ankara), 1150-Uğur Cansız (Ankara), 1151-Çetin Reşat (Ankara), 1152-Arca İyiel (Hatay), 1153-Ahmet Boğatur (İstanbul), 1154-Orhan Keyf (Bolu), 1155-sina Avşar (İstanbul), 1156-Yaprak Avşar (İstanbul), 1157-Metin Özbek (Adana), 1158-Karaca Bahar (Adana), 1159-Nida Tonay (İstanbul), 1160-Sinan ve Kâmuran Güngör oğlu, adını soyadını yazmayı unutmuş okurumuz (İstanbul), 1161-Selim Işıklar (Yalova), 1162-Ömer Tuzcuoğlu (Rize), 1163-Tayfun Özergen (Balıkesir), 1164-Hakan Uğurlu (Kars), 1165-Güray Asar (Balıkesir), 1166-Abdurrahman ve Müzeyyen Konyar oğlu adını ve soyadını yazmayı unutmuş okurumuz (İstanbul), 1167-Bülent Oral (Ankara), 1168-İdil Ebiri (Zonguldak), 1169-Tolga Ebiri (Zonguldak), 1170-Cengiz Gürcan (İstanbul), 1171-Tamer Seçmen (Adana), 1172-Şenol Kamalak (Adana), 1173-Güneş Almaçık (İstanbul) 1174-Ayhan Dokgözoğlu (İstanbul), 1175-Sermet Silka (İzmir), 1176-Sabit Karaca (Çanakkale), 1177-Ali Öcal (Ankara), 1178-Hakan Gürsoytrak (Konya), 1179-Osman Aydın (İstanbul), 1180-Semih Tamer Azer (İstanbul), 1181-Sibel Akbay (İstanbul), 1182-Ertunç Saraççı (Ankara), 1183-Selçuk Akın (Ankara), 1184-Levent Pesen (İzmit), 1185-Erdal Akkuç (Ankara), 1186-Serpil Vural (Hatay), 1187-Hasan Tekçe (Nevşehir), 1188-Okan Eren (İstanbul), 1189-Türkün Şahinbaşkan (İstanbul),

ORMAN

Çiçekler, ağaçlar
Dallarında yapraklar
Kırlarında kuzular
Benim güzel ormanım.
Koca ulu ağaçlar
Hep fısıldarlar
Mutlu olun çocuklar
Benim güzel ormanım.

FULYA SEVERDİM

ÖĞRETMENLERE

Okumayı bana sen öğretseydin
Önderim, ilk öğretmenim
Şimdi senin izindeyiz
Öğretmenlerimizin sözündeyiz

Lâtin harflerini ilk sen öğrendin
Şimdi senin sayende okuyoruz
Bizi bilgin eden öğretmenlere
Hepimiz minnet duyuyoruz

Çalıştın didindin bizim için
Biz de çalışıyoruz yarın için
Bize destek oluyor öğretmenlerimiz
Onlar ki bizim her şeyimiz.

Ayşe Berna ÜNAL

RESİM

Özlem Erkan

BİLMECE BULMACA

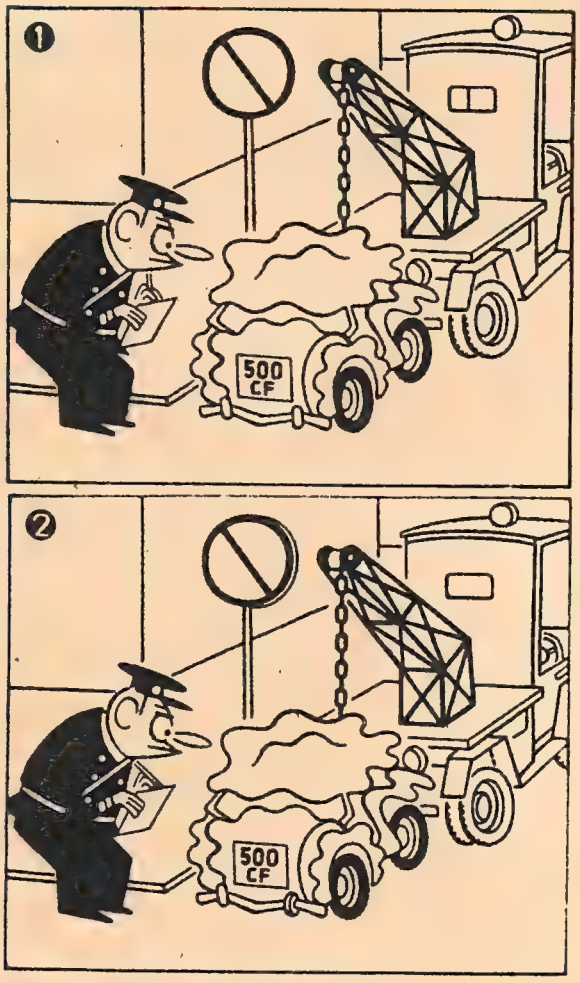

8 FARK

Aşağıdaki iki resim birbirine benzer görünüyorlar. Fakat, aralarında 8 noktada ayrım vardır. Bulabilecek misiniz?

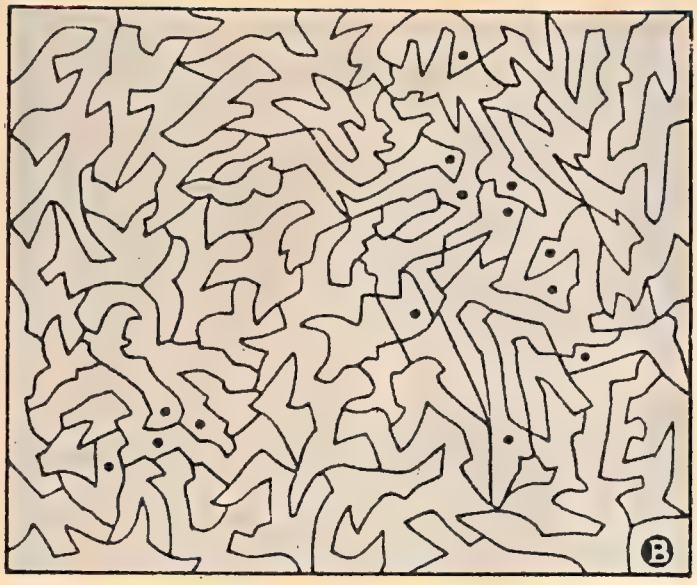

Noktalı yerleri boyayın! Bakalım neler oluyor?

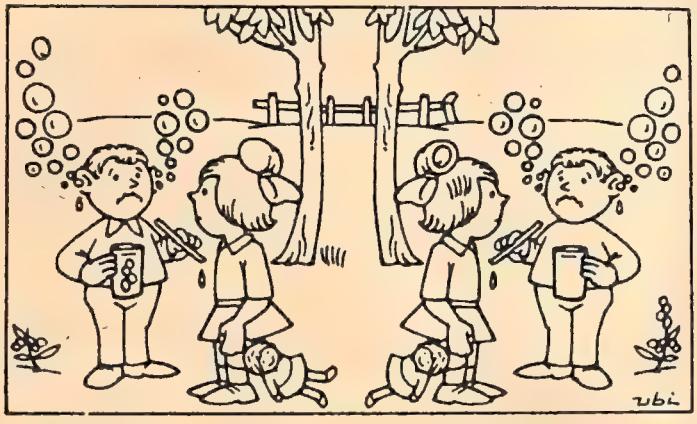

Yukarıdaki resmin simetrikliğini bozan noktalar nerelerde?

BİR HİKÂYE YAZALIM

Bu kez yukarıdaki üç resmin yol göstericiliğinde, bir "hikâye" yazacaksınız. Bu arada, önceki resimler için gönderilen hikâyelerden yayımlanmaya değer görüleni İstanbul'dan Ayşe Işıl Ertuna kardeşimizin hikâyesi oldu. Bu hikâyeyi 18. sayfamızda bulacaksınız.

BİLMECE BULMACA

EŞ KARE

Yukarıda soldaki resimin ortasındaki boşluğa, sağdaki karelerden hangisi yerleştirilirse resim tamamlanır? Bulabilir misiniz?

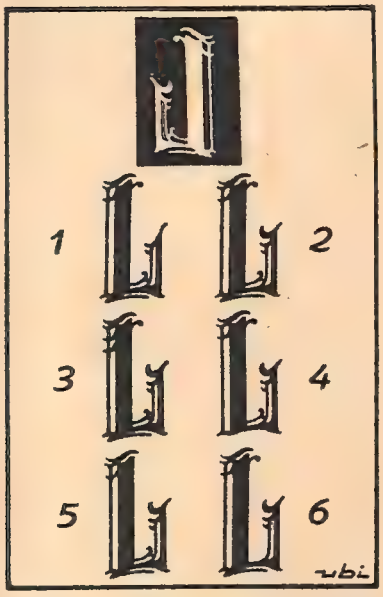

Yukarıda siyah zemin üzerindeki ters L harfi, beyaz zeminde ve düz olarak basıldığında hangi L'yi verir?

MERDANE

Yandaki merdane bir yüzeye sürüldüğünde, bu 8 şekilden hangisini verir?

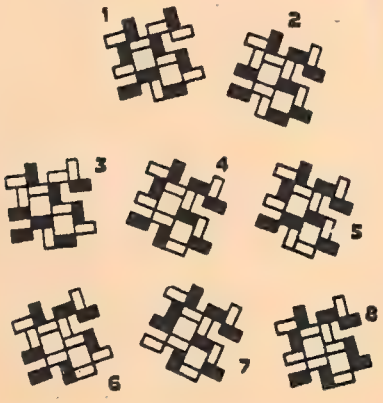

BALONLAR

Çocuklardan birisi balonunu kaçırmış. Arkadaşının balonunun eşi olanı bulup kardeşinize yardım eder misiniz?

KEMANCI

Yukarıda dört kemancı görüyorsunuz. Bunlar birbirlerinin eşi gibi görünüyorlar. Ama, aralarında türlü farklar var. Bunları bulabilir misiniz?

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

8 FARK: 1 — Arka sağda görülen arabanın pencerelerini ayıran çizgi, 2 — Sol ortadaki arabanın plakası, 3 — Küçük arabanın arkasındaki çizgiler, 4 — Arkadaki şoförün gömlek çizgisi, 5 — Sağdaki büyük kamyonun üst kenar çizgisi, 6 — En arkada ortadaki arabanın sol kenar çizgisi, 7 — Ortadaki küçük arabanın genişliği, 8 — İşaretteki arabanın teker kenarları.

7 BENZER: 1 — Sol yukarıda kayalıkların altındaki kaya parçası ile balık iskeletinin kafası, 2 — Geride görülen evin damı ile kağıt uçağın kuyruğu, 3 — Duvardaki taşlar ile kağıt uçağın kanadı, 4 — Meksikalı'nın yeleğindeki nakış ile deniz hayvanının kabuğu, 5 — Yelekteki öteki nakış ile balık iskeleti, 6 — Kaplumbağanın gözü ile palmiyedeki meyve, 7 — Adamın şapka kıvrımı ile dalgalar.

HANGİ KABLO?: C kablosu mikrofonu çalıştırır.

KÜÇÜK BALIKÇI: Yakalanan balık B'dir.

EŞ KARE: B-1

GARİP HAYVAN: Ayı Balığı, Gergedan, Zebra, Yaban Keçisi, Tapir.

nasıl çalışır?

Röntgen Aygıtı

BU sayıdaki nasıl çalışır sayfamız röntgen aygıtının şimdiye değin gördüğünüz modellerinin daha geliştirilmişine ayrıldı. 1895 yılında Alman fizikçi **Wilhelm Konrad Röntgen**'in bulduğu röntgen ışını (x ışını da denir) deriyi aşıyor, fakat kemikler tarafından engellenince, insanın kemik yapısını incelemek için geniş olanaklar sunuyordu. Yağ tabakalarının, dokuların röntgen ışını tarafından yansıtılma derecelerine dayanarak, çekilen filmin incelenmesi dokulardaki yıpranma, zedelenmeyi saptamaya da olanak verir.

Burada gördüğünüz aygıtın, hastanın **"içinden geçtiği"** dairesel kısım, içinde röntgen ışını yayan parçayı, hastanın çevresinde 360 derece dönecek şekilde taşır. Hastanın çevresindeki bir diğer halka da, röntgen ışınının vücut içinden geçen ve geçemeyen kısımlarını algılar, kaydeder. Sonuç, hastanın, sanki bir dilim halinde kesilmiş de görülebilirmişcesine kaydedilen bir röntgen filmidir. Bu **"dilim"** hastanın incelenmek istenen organının 1 cm. eninde bile olabilir.

İnsan sağlığına böylesine derin bir katkıda bulunan iki uzmanın, **Godfrey Hounsfield** ve **Allan Cormack**'ın 1979 yılı Fizyoloji ve Tıp dallarını kapsayan Nobel Ödülü'nü de kazandıklarını ekleyelim.

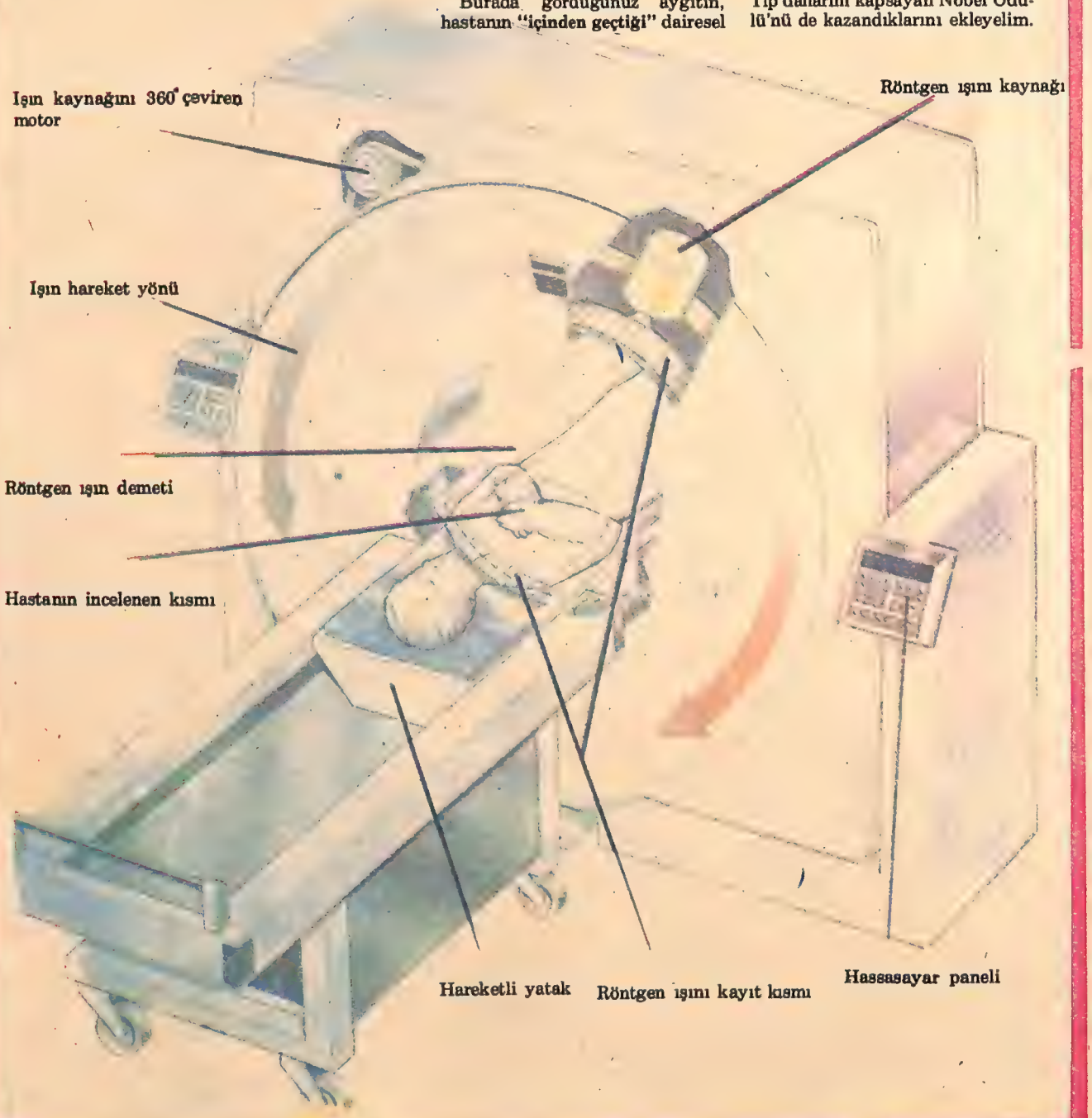

KİTAP KUPONU 25	BİSİKLET KUPONU 25	FUTBOL TOPU KUPONU 25	YABANCI DİL KAMPLARI KUPONU 25	TELEVİZYON KUPONU 25	YEDEK KUPON 25	YEDEK KUPON 25

Çocuklar!

BAKKALDAN ALACAĞINIZ ② TANE MİS MISIR GEVREĞİ'nin CORN FLAKES "Çok kolay" YAZAN YERİNİ KESİP BİZE GÖNDERİN, TİŞÖRTÜNÜZÜ ALIN!

Sevgili çocuklar,
Sizlere bahar ve yaz boyunca sırtınızdan çıkarmayacağınız tişörtler hazırladık. Bu tişörtleri, spor ve oyun forması gibi de kullanabileceksiniz.

Tişörtünüzü nasıl alacaksınız ?

Bakkaldan iki kutu mısır gevreği (Cornflakes) alın. Kutuların yan kenarındaki "Çok kolay" yazılı parçayı kesin. Okunaklı yazılmış isim ve adresinizle birlikte P.K. 129 Mecidiyeköy-İstanbul adresine postalayın. Ama yaşınızla beraber tişörtünüzün "küçük" mü, "orta boy" mu olacağını belirtmeyi sakın unutmayın. Mısır gevreğinizi de afiyetle yiyin.

Mısır gevreği, toz şeker, soğuk süt.
Çıtır çıtır. Afiyet olsun.

ÇAĞDAŞ KAHVALTINIZ

Mayıs ve Haziran'da

BEDAVA

3000 TİŞÖRT DAĞITIYORUZ.

UZAYLI ROBENSONLAR 3

AYGIT O KAYAYI DA AZ ÖNCEKİ GİBİ PARÇALADI, KAYA BİR ŞİMŞEK DALGASIYLA TUZLA BUZ OLDU...

Aygıt yuvasına dönüyor. Bizi yok ettiğini sanıyor herhalde!

Yok olmak mı? Zorla bu aletleri gene kullanırsa olacağımız budur! Thula'da güvenliğimiz kalmadı.

1758

Yaşamak tek şansımız var: Thula'dan kaçmak, bize kılavuzluk edin Rodion!

Gelin!

RODİON BU OLAĞANÜSTÜ UYDUYU HERKESTEN İYİ BİLİYORDU...

ARKADAŞLARINI UYDUNUN ALT TESİSLERİNDEN BİRİNE SOKTU...

İZLENDİKLERİNİ BİLMİYOR ARDI ELBETTE.

ÜÇ AKALI BU ALIŞILMAMIŞ YER ALTINDA UZUN SÜRE DOLAŞTILAR; THULA'NIN YÜREĞİ DE BEYNİ DE BURASIYDI.

Şurda bir çıkış var!

7

RODION KÜÇÜK BİR KUTUNUN IŞIĞINA DOKUNUNCA ÖNLERİNDE SESSİZCE DEV BİR KAPI AÇILDI.

HAYDİ!

AZ SONRA THULA KAÇAKLARI HİÇ BİLMEDİKLERİ YERLERE DOĞRU UZAKLAŞTILAR... UZUN SÜRE KOŞTULAR...

1758

O vahşilerden ne kadar uzaklaşırsak o kadar güvenlik içinde olacağız.

Öyle mi sanıyorsunuz Orloz! Şuna bakın!

ALFONSO FONT — 78

Bir Piteranodon!*

KORKUNÇ BİR KANATLI CANAVAR ÜSTLERİNE GELİYORDU, CANAVARIN KARŞISINDA SAVUNMASIZDILAR!

Anlaşılan özgürlüğümüz uzun sürmeyecek!

YAZGILARI DEV PİTERANODON'UN ELİNDEYDİ ARTIK... AMA BİRDEN...

* Piteranodon'un kanat açıklığı bazen 10 metreyi buluyordu.

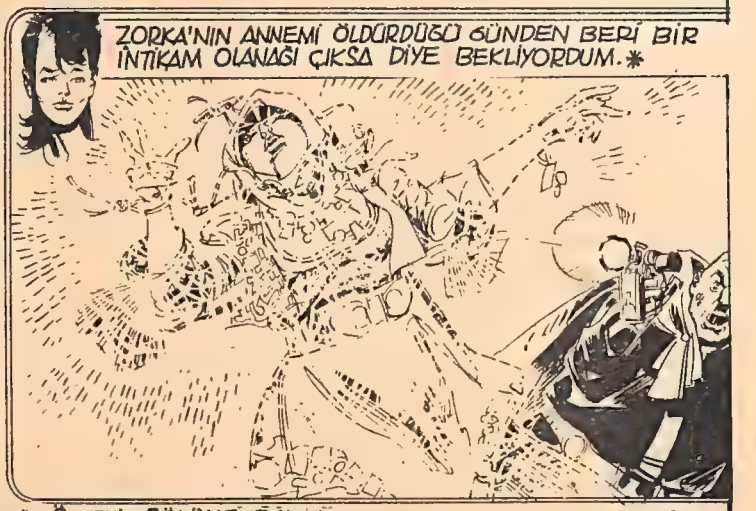

* ÖNCEKİ BÖLÜME BAKINIZ.

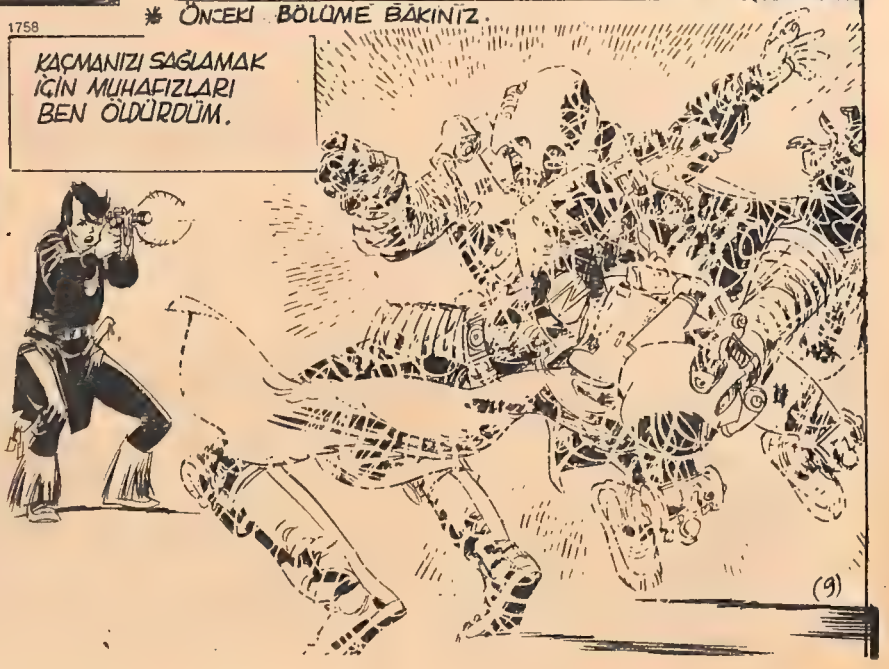

RODİON ŞAŞKINA DÖNMÜŞTÜ.
Sen üç adam öldürdün Tanu! Bu inanılmaz bir şey!
Bizim Axalı kafamız bunu almıyor! Ama unutma ki Tanu bir Zorkalı.
ÇOCUK DEVAM ETTİ:
Thula'dan kaçtığınızı gördüm. Yanınıza yaklaşmaya korktum ve bütün gece peşinizden koştum. Ama o canavarın size saldırdığını görünce...
...Daha çok dayanamadım...
Bizi kurtardığın için teşekkür ederiz Tanu! Bizim dostumuz, kardeşimiz olacaksın!
HEYECANLANAN RODİON ÇOCUĞU KUCAKLADI. AXALILARIN "ÇİÇEKLİ GÜNEŞ"İ İLE ZORKALILARIN "ŞİMŞEK"İ GÜNEŞİN IŞIĞINDA BİR AN BİRBİRİNE KARIŞTI.
İyi de bu kâbuslar ülkesinde nasıl yaşayacağız?
1758
KİLOMETRELERCE UZAKTA OLDUKLARI HALDE GÜZEL THULA TÜM UFKU KAPLIYORDU. AMA YAZIK Kİ THULA ONLAR İÇİN ARTIK YASAK BİR YERDİ...
10
VE KİMSE BU UZAYLI ROBENSONLARI BEKLEYEN KORKUNÇ SERÜVENLERİ TAHMİN EDEMEZDİ.

YARIM SAAT SONRA PACONDO BOMBOŞ OVADA İLERLEYEN TRENİ KARŞILADI...

2

KİN SAVAŞI

Greenfield..... GEORGE HILTON
Clayton..... EDD BYRNES
Monetero..... GILBERT ROLAND
Marysol..... KAREEN O'HARA
Barnet..... IVANO STACCIOLI
Yönetmen:
ENZO G. CASTELLARI

TRENDEKİ TÜM SERVET AZ SONRA ONLARIN OLACAKTI.

CLAYTON TEHLİKEYİ SEZMİŞTİ SANKİ.

Şimdi Santa Fe'de olmak isterdim.

Korkmayın yagonlardan birinin üstüne bir mitralyöz koyduk.

CLAYTON HİÇ DE HAKSIZ DEĞİLDİ. DEMİRYOLUNUN ÜZERİNDE KOCA BİR DİREK YATIYORDU.

LOKOMOTİFİN ÖNÜNDEKİ GÖZCÜ HEMEN ALARM VERDİ.

Makinist, treni durdur!

KATAR BÜYÜK BİR GÜRÜLTÜYLE DURDU. BARNETT YERE ATLADI.

BELKİ DE YALNIZCA BİR KAZAYDI.

Çabuk şu yolu açın! Çabuk!

CLAYTON, TELAŞLA YÜZBAŞININ YANINA KOŞTU.

Yerinize dönün Clayton, hemen harekat edeceğiz.

Gerçekten çok korktum. İzninizle posta vagonuna bir göz atayım.

Peki, ama çabuk olun. Yitirecek zamanımız yok.

Hemen dönerim.

ASKERLERDEN BAZILARI TELGRAF DİREĞİNİ KALDIRMAYA ÇALIŞIRKEN BAZILARI DA ETRAFI KOLAÇAN EDİYORDU...

CLAYTON KİMSEYE SEZDİRMEDEN İKİ VAGONUN ARASINA GİRDİ.
TREN HAREKET EDİNCE DE VAGONA ATLADI.
TREN HIZLANDIĞINDA KATARIN İKİYE AYRILDIĞI GÖRÜLDÜ. BİRİSİ, VAGONLARI AYIRMIŞTI.
YÜZBAŞI TELÂŞLA PENCEREDEN SARKTI.
Şuraya bakın Barnett. İki vagon katardan ayrıldı.
Lânet olsun! Mitralyöz de orada kaldı.
Çabuk! Lokomotifi durdurun.
SÜRECEK.

«ARMAĞAN YAĞMURU» TELEVİZYON ÇEKİLİŞİNE

KATILMAK İÇİN 12'DEN 24 NO'yakadar KUPONLARINIZI

Milliyet Çocuk Dergisi-TELEVİZYON-Cağaloğlu/İstanbul»

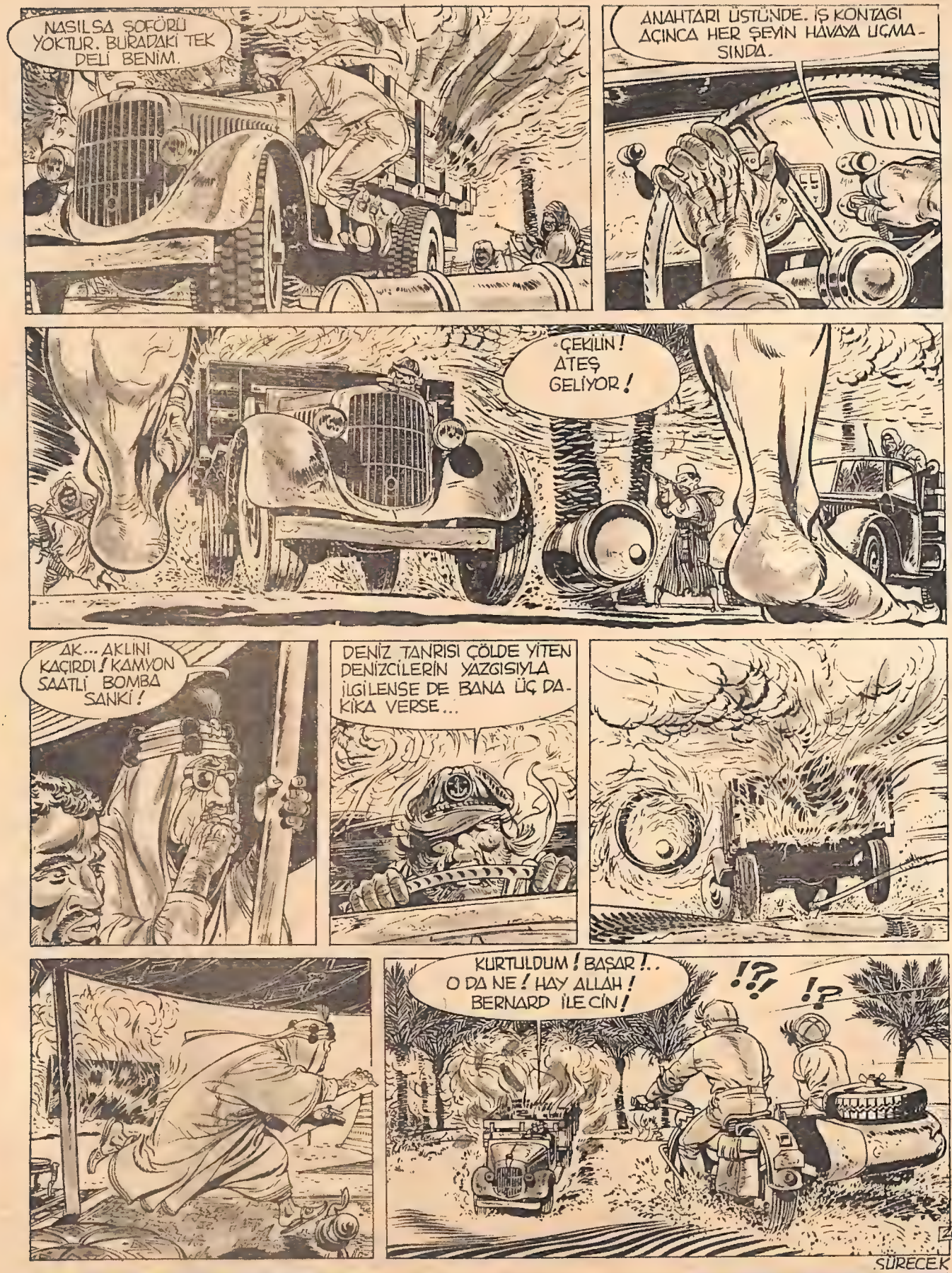

ADRESİNE GÖNDERİNİZ

İzlenmesi Gereken Siyasal İlke Neydi?

Meclis'in açıldığı ilk günlerde, milletvekillerine, içinde bulunduğumuz durumu ve koşulları açıkladım. İzlenmesini ve uygulanmasını doğru bulduğum düşüncelerimi bildirdim.

Osmanlılar zamanında, çeşitli siyasal yöntemler kullanılmıştı. Bunlardan bir kısmı şimdi de kullanılıyordu. Ben, bu siyasal yöntemlerin hiç birinin yeni Türkiye devleti'nin yöntemi olamayacağı kanısına varmıştım. Bunu Meclis'e anlatmaya çalıştım.

Bana göre, Osmanlı Devleti'nin izlediği yol ulusal değildi. Kişiseldi, bulanıktı ve kararsızdı.

Tarihimize Genel Bir Bakış

Bu sözlerimi açıklamak için, tarihimize kısaca bir göz atmak gerekiyor.

Bilirsiniz ki, hayat demek, savaşma ve çarpışma demektir. Hayatta başarı, kesinlikle savaşta başarı ile elde edilebilir. Bu da nesnel ve tinsel (ruhsal) güce dayanır. Bir de, insanların uğraştığı bütün sorunlar, karşılaştığı bütün tehlikeler, elde ettiği başarılar, toplumca yapılan genel bir savaşımın (mücadelenin) dalgaları içinde olagelmiştir.

Doğu uluslarının Batı uluslarına saldırısı, tarihin belli başlı bir evresidir. Doğu ulusları arasında Türkler'in başta ve en güçlü olduğu biliniyor. Gerçekten Türkler, Müslümanlıktan önce ve sonra saldırılar yapmışlar ve Avrupa içerisine girmişlerdir. Batıya saldıran ve İspanya'ya girip Fransa sınırlarına kadar yayılan Araplar da vardır. Bunu düşünmeden ve gerekli önlemi almadan saldırıya geçenlerin sonu yenilgi ve bozgundur, yok olmaktır.

Batı'nın Araplar'a karşı saldırısını biliyorsunuz. Endülüs'teki yıkımla başladı. Araplar geri çekildiler. Batı'nın Araplar'ı kovalaması Afrika kuzeyinde sürüp gitti.

Atillâ'nın, Fransa ve Batı Roma topraklarına kadar uzanan imparatorluğunun sonu da bellidir.

Selçuk Devleti'nin yıkıntısı üzerinde kurulan Osmanlı Devleti'nin, İstanbul'da Doğu Roma İmparatorluğu'nun yerine geçtiği çağlara gözlerimizi çevirelim. Osmanlı Padişahları içinde Almanya'yı, Batı Roma'yı ele geçirerek çok büyük bir imparatorluk kurmaya girişmiş bulunanlar vardı. Yine bu padişahlardan biri, bütün İslâm dünyasını bir merkeze bağlayarak yönetmeyi düşündü. Bu amaçla Suriye'yi, Mısır'ı ele geçirdi. Halife ünvanını takındı. Başka bir padişah da, hem Avrupa'yı ele geçirmek, hem İslâm dünyasını emri ve yönetimi altına almak amacını güttü.

Osmanlı Devleti'nin Sonu

Batı, karşı saldırıya geçti, saldırıları sürüp gitti.

İslâm dünyası tedirgin oldu, Osmanlı'ya karşı ayaklandı.

Tek bir sınır içine alınmak istenen halklar (Türkler, Araplar, Arnavutlar, Bulgarlar, Rumlar, Ermeniler vb.) birbiriyle kaynaşamadı.

Sonunda, bütün dünyayı ele geçirme amacına yönelik Osmanlı İmparatorluğu da, benzerleri gibi yıkıldı, tarihin bağrına gömüldü.

Dış Politikanın Dayandığı Temel

Dış politikanın en çok ilgili bulunduğu ve dayandığı temel, devletin iç örgütüdür. Dış politika, iç örgütle uyarlı olmalıdır. Batı'da,

Doğu'da, yaratılışları, kültürleri ve ülküleri başka başka olan, birbiriyle bağdaşamayan toplumları tek bir sınır içine almış devletin iç örgütü, elbette temelsiz ve çürük olur. Bu durumda dış politikası da köklü ve sağlam olmaz. Böyle bir devletin, özellikle iç örgütü ulusal olmaktan uzak olduğu gibi, siyasal yöntemi de ulusal olamaz. Osmanlı Devleti'ndeki izlenen yolun kişiselliği, bulanık ve kararsızlığı burdan ileri geliyordu.

Değişik ulusları ortak bir ad altında toplamak, bunları eşit haklar ve koşullar altında bulundurarak güçlü bir devlet kurmak, parlak ve çekici bir siyasal görüştür. Ama aldatıcıdır. Dahası, hiç bir sınır tanımayarak, dünyadaki bütün Türkleri de bir devlet olarak birleştirmek, ulaşılamayacak bir amaçtır. Yüzyıllardır yaşanan acı ve kanlı olaylar, böyle bir devletin gerçekleşemeyeceğini ortaya koymuştur.

İslâmcılığın ve Turancılığın (★) başarı kazandığına ve dünyayı uygulama alanı yapabildiğine tarihte rastlanamıyor. Soy ayrımı gözetmeden, bütün insanlığı kapsayan tek bir dünya devleti kurma tutkularının sonuçları da tarihte yazılıdır.

Ulusal Politika Nedir?

Bizim politikamız aydınlıktır. Gerçekçidir. Uygulanabilir bir siyasal yöntemdir. Buna "ulusal politika" diyoruz.

Dünyanın bugünkü genel koşulları karşısında, düşcü olmak kadar büyük yanılgı olamaz. Tarihin dediği budur. Bilimin, aklın, mantığın dediği böyledir.

Ulusumuzun, güçlü, mutlu ve sağlam bir düzen içinde yaşıyabilmesi için, devletin baştan başa ulusal bir politika gütmesi ve bu politikanın iç örgütlerimize tam uyumlu ve dayalı olması gereklidir.

Ulusal politika demekle, anlatmak istediğim şudur:

Ulusal sınırlarımız içinde, her şeyden önce kendi gücümüze daanarak varlığımızı koruyup ulusun ve yurdun gerçek mutluluğuna ve bayındırlığına çalışmak. Gelişigüzel, ulaşılamayacak istekler ardında ulusu uğraştırmamak ve zarara sokmamak. Uygarlık dünyasının uygarca ve insanca davranışını ve karşılıklı dostluğunu beklemektir.

Hükümet Kurma İşi

Meclis'e önerdiğim önemli bir konu da, hükümet kurma işiydi. O günlerde çok önemli bir konuydu bu.

Osmanlı Devleti ve Halifelik yıkılmıştı. Artık, yeni temellere dayalı, yeni bir devlet kurmak gerekiyordu. Ama bu düşüncemi o zaman apaçık söylesem, ortalık büsbütün karışabilirdi. Çünkü milletvekillerinden bir çoğu, Padişah ve Halifenin suçsuz olduğuna inanıyordu. Hatta bir kısmı, Halifelik ve Padişahlık makamı ile bağlantı kurup İstanbul hükümeti ile uzlaşmak düşüncesindeydi.

Hükümet kurmakla ilgili bir öne-

Fransız edebiyatçısı Claude Farrère ile

(★) Turancılık: Dünyadaki bütün Türkleri bir devlet çatısı altında toplamayı amaçlayan duygusal bir Türkçülük akımı. Osmanlı Devleti'nin çöküş yıllarında ortaya çıkmıştır. (A.K.)

ride bulunmadan önce, Meclis'in genel eğilimini gözönünde bulundurmak zorunluğu vardı. Bu yüzden, asıl düşüncemi saklı tutarak bir önerge verdim. Kimi milletvekilleri karşı çıktıysa da, sonunda bu önerge kabul edildi.

Önergenin temel ilkeleri şunlardı:

1— Hükümet kurmak zorunludur.

2— Geçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak, ya da bir padişah vekili ortaya çıkarmak uygun değildir.

3— Meclis'te beliren istencin (iradenin) yurdun yazgısına doğrudan doğruya el koymasını kabul etmek temel ilkedir. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin üstünde bir güç yoktur.

4— Türkiye Büyük Millet Meclisi, yasama (yasa çıkarma), yürütme (uygulama) yetkilerini kendinde toplamıştır.

Meclis'ten seçilecek ve vekil olarak görevlendirilecek bir kurul, hükümet işlerine bakar, Meclis başkanı, bu kurulun da başkanıdır.

Not: Padişah ve Halife, baskı ve zordan kurtarıldığı zaman, Meclis'in koyacağı yasal kurallar uyarınca durumunu alır.

Bu ilkelere göre kurulan bir hükümetin niteliği kolayca anlaşılabilir. Böyle bir hükümet, ulusal egemenlik temeline dayalı halk hükümetidir, cumhuriyettir.

Bir teftiş sırasında Nurettin Paşa ile

Meclis Başkanı Seçildim

Büyük Millet Meclisi, bu ilkeleri kapsayan önerimi benimsemekle kalmadı. İki gün süren açıklamalardan, konuşmalardan, açık ve gizli oturumlardan sonra, beni Meclis Başkanlığı'na seçerek genel güvenini de gösterdi.(★)

(★)Açıldığı günden bugüne T.B.M. Meclisi başkanları: Mustafa Kemal (24.4.1920-1/10.10.1923), Fethi Okyar (1.10.1923-31.9.1925), Kâzım Özalp (1.10.1925-1.3.1935), Abdlhalik Renda (1.3.1935-1.8.1946), Kâzım Karabekir (1. 8 .1946-1.10.1948), Şükrü Saraçoğlu (1.11.1948-25.5.1950), Refik Koraltan (25.5.1950-27.5.1960), Fuat Sirmen (1.11.1960-22.10.1965), Ferruh Bozbeyli (22.10.1965-19.10.1970), S. Osman Avcı (26.11.1970-1.11.1973), Kemal Güven (18.12.1973-1.11.1977), Cahit Karakaş (17.11.1977-12.9.1980).

T.B.M.Meclisi'nin çıkardığı ilk 7 yasa: 1. Hayvanlar Vergisi Yasası, 2. Yurt Hayınlığı Yasası (Hiyaneti Vataniye Kanunu), 3. T.B.M.Meclisi'ne ilişkin yasa, 4. Geçici Yargıtay Yasası, 5. Jandarma Örgütü Yasası, 6. Anadolu Ajansı ve Basın Yayın Genel Müdürlüğü'ne ilişkin yasa, 7. Yabancılara verilen tüm ayrıcalıkları kaldıran, "Türk Devleti'nin Bağımsızlığı"na ilişkin yasa. (Günümüze kadar çıkan yasa sayısı on binin üstündedir.)

İlk Meclis'ten 12.9.1980 tarihine kadar 3481'i milletvekili, 484'ü senatör, 38'i Millî Birlik Komitesi üyesi, 279'u kurucu meclis üyesi olmak üzere, toplam 4642 üye (parlamenter) görev yaptı. Bunlardan 72'si kadındır. Meclis'te en uzun görev yapan üye İsmet İnönü'dür. İnönü'nün Meclis'teki görevi 52 yıl sürmüştür. (A.K.)

Ulusal Hükümetin Kuruluşu

Meclis, 2 mayıs 1920'de bakanların seçimine ilişkin bir yasa çıkardı. Bu yasaya göre, Genelkurmay Başkanlığı da içinde olmak üzere, onbir bakanlıktan oluşan bir "Bakanlar Kurulu" kurdu(★).

Görülüyor ki, Meclis'in açılış günü olan 23 Nisan'dan beri aşağı yukarı bir hafta gibi kısa bir zaman geçmiş bulunuyor. Bu süre içinde yurt ve ulus işleri, özellikle yıkıcı akım ve çalışmalara karşı önlemler almak işi, bir an bile duraklayamazdı ve duraklamamıştır.

Bakanların seçimiyle ilgili yasa çıktığı zaman, Meclis tarafından bakanlığa seçilen kişilerden kimileri, daha önce göreve başlamışlar, bana yardım ediyorlardı. Bu arada İsmet Paşa, Genelkurmay (askerlik) işlerini üzerine almış bulunuyordu.

İsmet Paşa'nın, gerek bu görevde, gerekse daha sonraki cephe komutanlıklarında gösterdiği yararlık ve üstün başarı, kendisine görev verişteki yanılmazlığımı ortaya koymuş bulunduğu için, ulus karşısında, ordu karşısında ve tarih karşısında içim çok rahattır.

Yurt Hayırlığı Yasası Ve Bağımsızlık (İstiklâl) Mahkemesi

Meclis, yıkıcı akımlara ve gerici ayaklanmalara karşı, 29 nisan 1920'de "Yurt Hayırlığı Yasası"nı çıkardı. Buna ek olarak da, daha sonraki aylarda "Bağımsızlık (İstiklâl) Mahkemeleri Yasası" çıktı.

Bundan önce aldığımız, kişisel olarak aldığımız önlemler, böylece yerini devrim yasalarına bırakmış oldu. Bu yasaların çıkarılması ve uygulanması, yeni Türkiye'nin kurulmasında önemli bir adım oldu.

Rafet Paşa ve bir yetim çocukla birlikte.

(★) İlk hükümetin bakanlıkları ve bakanları şunlardı:
1- Meclis ve hükümet başkanı: Mustafa Kemal (Ankara Milletvekili),
2- Din İşleri (Şeriye) Bakanı: Mustafa Fehmi Bey (Bursa Milletvekili),
3- Savunma (Müdafa-i Milliye) Bakanı: Fevzi Paşa (Kozan Milletvekili),
4- Dışişleri (Hariciye) Bakanı: Bekir Sami Bey (Tokat Milletvekili),
5- Maliye Bakanı: Hakkı Behiç (Denizli Milletvekili),
6- İktisat Bakanı: Yusuf Kemal Bey (Kastamonu Milletvekili),
7- Bayındırlık (Nafia) Bakanı: İsmail Fazıl Paşa (Yozgat Milletvekili),
8- Adalet (Adliye) Bakanı: Celalettin Arif Bey (Erzurum Milletvekili),
9- İçişleri (Dahiliye) Bakanı: Cami Bey (Aydın Milletvekili),
10- Genelkurmay (Erkân-ı Harbiye-i Umumiye) Bakanı: İsmet Paşa (Edirne Milletvekili),
11- Millî Eğitim (Maarif) Bakanı: Dr. Rıza Nur Bey (Sinop Milletvekili),
12- Sağlık (Sıhhat ve İçtimaî Muavenet) Bakanı: Dr. Adnan Bey (İstanbul Milletvekili) (A.K.)

Moskova'ya (Rusya) Bir Kurul Gönderilmesi

Kurulan Büyük Millet Meclisi Hükümeti'nin, dış işleriyle ilgili ilk kararı, Moskova'ya (Rusya'nın başkenti) bir kurul göndermek oldu. Kurul, Dışişleri Bakanı Bekir Sami Bey'in başkanlığında oluştu. İstiklâl Bakanı Yusuf Kemal Bey de kurulda üye idi.

11 mayıs 1920'de Ankara'dan yola çıkan kurulun temel görevi, Rusya ile ilişki kurmaktı. Kurul, Rusya ile bazı temel konularda anlaşıp 24 ağustos 1920'de bir ön anlaşma imzaladı. Uzlaşılmayan kimi konular yüzünden asıl anlaşma gecikti. **Moskova Antlaşması** denilen devletlerarası belge, ancak 16 mart 1921'de imzalanabilmiştir.(★).

Karacam Karargâhı'nda

(★) Rusya, I. Dünya Savaşı'na İngiliz, Fransız ve İtalyanlarla birlikte katılmış, Doğu Karadeniz'i ele geçirmişti. 1917 Ekim Devrimi'yle Rusya'da Çarlık yönetimi yıkılmış, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği kurulmuştu. Yeni yönetim, ordularını Türk topraklarından çekmişti.
Moskova Antlaşması ile Rusya'nın Türkiye'ye saldırısı önlenmiş, üstelik Ruslardan silah ve para yardımı sağlanmıştır. Dolayısıyla bu anlaşmanın Kurtuluş Savaşımızın kazanılmasında önemi büyüktür. (A.K.)

Damat Ferit Paşa'nın Yeniden İktidara Gelmesi Ve Genişleyen İç Ayaklanmalar

Düşmanın İstanbul'a girişinden sonra başlayan birtakım yıkıcı akımlara, olaylara değinmiştik. Bunlar, yurdun her yerinde, birbiri ardınca hızla patlak verdi ve sürdü.

İstanbul'da Damat Ferit Paşa, ivedi olarak yeniden işbaşına getirildi. Damat Ferit hükümeti ve İstanbul'da bütün yıkıcı ve hayın örgütlerin kurduğu birlik ve bu birliğin Anadolu içindeki tüm ayaklanma örgütleri, Yunan ordusu ile elbirliği ederek, bizi yıkmak için çalışmaya başladılar. Bu ortak saldırının yönergesi de, Padişah ve Halifenin —içinde düşman uçakları da bulunan— her türlü araçlarla yurda dağıttırdığı **Padişaha Karşı Ayaklanma** fetvası idi. Fetva, en ağır sözlerle Ulusal Kuvvetler'i suçluyor, halkımızı isyana çağırıyordu.

Biz, Melcis açılmadan önce Afyon, Eskişehir ve bütün demiryolu boyunca bulunan yabancı askerleri Anadolu'dan çıkarmış, Geyve, Osmaneli, Carablus köprülerini yıkmıştık. Böylece düşmanın Anadolu içerlerine sızmasını önlemiştik.

Meclis açıldıktan sonra, Anadolu'daki din bilginlerinden Padişahın "fetva"sına karşı, "karşı fetva"lar aldık. Padişahın dağıttırdığı fetvaları, etkisiz duruma getirmeye çalıştık.

1919 yılı içinde, ulusal girişimlerimize karşı başlayan iç ayaklanmalar, 1920 yılının ilk altı ayında hızla yurdun her yanına yayıldı.

Bandırma, Gönen, Susurluk, Mustafakemalpaşa, Karacabey, Biga ve

Büyük Taarruza yaklaşıldığı günlerde

dolaylarında; İzmit, Adapazarı, Düzce, Hendek, Bolu, Gerede, Nallıhan, Beypazarı dolaylarında; Bozkır'da; Konya, Ilgın, Kadınhan, Karaman, Çivril, Seydişehir, Beyşehir, Koçhisar dolaylarında; Yozgat, Yenihan, Boğazlıyan, Zile, Erbaa, Çorum dolaylarında; Ümraniye, Refahiye, Zara, Hafik dolaylarında; Viranşehir dolaylarında tutuşan kargaşa (anarşi) ateşleri bütün yurdu yakıyor; hayınlık, bilisizlik (cahillik), düşmanlık ve bağnazlık dumanları, bütün yurt göklerini yoğun karanlıklar içinde bırakıyordu.

Ayaklanma dalgaları, Ankara'da çalıştığımız merkezin (karargâhın) duvarlarına kadar çarptı. Çalıştığımız yerle, kent arasındaki telefon ve telgraf tellerini kesmeye kadar varan kudurgan saldırışlar karşısında kaldık. Batı Anadolu'nun, İzmir'den sonra, önemli bölgeleri de yeniden Yunan ordusunun saldırıları ile çiğnenmeye başladı.

- Dikkate değer ki, sekiz ay önce Ulus, Temsilciler Kurulu ile birlik olarak, Damat Ferit hükümetiyle ilişkiyi ve haberleşmeyi kestiğinde, Ali Galip'in girişimi gibi tek tük olaylar dışında, böyle genel ayaklanma olmamıştı. Bu kez ortaya çıkan yaygın ve genel ayaklanmalar, sekiz ay içinde yurtta çok hazırlıklar yapıldığını gösteriyordu. Damat Ferit hükümetinden sonra kurulan hükümetlerle ulusal bilincin korunması ve pekiştirilmesi yolundaki çekişmelerimizin ne kadar haklı nedenlere dayandığı, çok acı olarak bir daha anlaşılmış oluyordu.

Şimdi bu ayaklanmaları sırasıyla görmeye çalışalım.

Anzavur Ve Düzce Ayaklanmaları

Birinci Anzavur ayaklanması, Balıkesir'in kuzeyinde 21 eylül 1919'da başlamıştı. 16 şubat 1920'de yine bu bölgede ikinci Anzavur ayaklanması oldu.

13 nisan 1920'de Bolu ve Düzce dolaylarında da bir ayaklanma ile karşılaştık. Bu ayaklanma Beypazarı'na kadar yayıldı.

Bu sırada Anzavur, top ve ağır makineli tüfeklerle donanmış bir kuvvetle, üçüncü kez ortaya çıktı. Adapazarı ve Geyve'de bulunan birliğimize saldırdı. 20 mayıs 1920'de Geyve Boğazı yakınlarında yenildi ve kaçtı.

Düzce dolaylarındaki ayaklanma da önemliydi. Abaza ve Çerkezlerden toplanmış dört bin kişilik bir kalabalık, Düzce'yi basarak cezaevini boşalttılar. Oradaki birliğimizin silahlarını da aldılar. Hükümet görevlileriyle subaylarımızı tutukladılar.

Ayaklanmayı bastırmak için Düzce'ye giden 24. Tümen Komutanı Mahmut Bey, Düzce - Hendek yolu üzerinde pusuya düşürülerek şehit edildi. Tümenin hepsi tutsak oldu. Bütün silahları alındı.

Düzce dolaylarında ayaklananlar üzerine yurdun her yanından kuvvetler gönderdik. Bu kuvvetlerin genel komutanlıklarına da Ali Fuat Paşa ile Refet Paşa'yı atadık.

Dersim Milletvekili Diyap Ağa ile

Bu ayaklanmalar sırasında, İzmit'te, Süleyman Şerif Paşa komutasında **Halife Ordusu** adı altında hayın bir örgüt, yığınak yapıyordu. İstanbul hükümetince kurulan bu kuvvetin bir kısmı da, Bolu yakınlarında ayaklananları destekledi.

Bolu, Düzce, Adapazarı ve İzmit bölgelerine yayılan ayaklanma, üç ay sürdü. Bizi epeyce uğraştırdı. Sonunda, bütünüyle bozguna uğratıldı. Elebaşıları, "Yurt Hayınlığı Yasası"na göre cezalandırıldı.

Bir kısmı bozguna uğratılan "Halife Ordusu" da İzmit'ten İstanbul'a kaçtı.

Yenihan , Yozgat, Boğazlıyan Ayaklanmaları

Biz bu ayaklanmalarla uğraşırken, yurdun ortasında Yenihan, Yozgat ve Boğazlıyan dolaylarında da ayaklanmalar başladı.

14 mayıs 1920'de birtakım adamlar, otuz - kırk kişiyle Yenihan'a bağlı Kaman köyünde baş kaldırdılar. Daha sonra Çamlıbel'de bulunan bir birliğimizi tutsak ettiler. Boğazlıyan'a baskın yaptılar. Oradaki birliklerimizi de dağıttılar. Silahlarını aldılar.

Yenihan'da başlayıp kısa zamanda genişleyen bu ayaklanmalar, Orta Anadolu'nun başka yerlerinde bulunan kışkırtıcıların da ayaklanmalarına yol açtı. 13 haziran 1920 günü Sorgun; bir gün sonra da Yozgat kenti, Çapanoğullarının öncülük ettiği kışkırtıcıların eline geçti.

Yurt hayınlarının saldırılarına uğrayan bu yerlere de, yurdun çeşitli yerlerinden kuvvetler gönderildi. 1920 temmuzunun ortalarına kadar, bu ayaklanmaların bastırılmasıyla uğraşıldı. Ama Düzce ve Adapazarı dolaylarında olduğu gibi, Orta Anadolu'da da tam bir dirlik ve düzenlik sağlanamadı. Ufak tefek olaylarla kışkırtmalar sürdü.

Güney Sınırlarımızdaki Olaylar

O sıralarda güney bölgelerimizde de bizi uğraştıran önemli ayaklanmalar görüldü.

Haziran 1920'de Millî Aşireti başkanları, düşmanlarla işbirliği ederek Siirt ve Dersim dolaylarında etkin olmaya başladılar. Siverek'i (Urfa) ele geçirmeye kalktılar.

O bölgede bulunan birliklerimiz, ayaklananları dağıttı. Ama kışkırtıcılar bir süre sonra yine toparlanıp Viranşehir'i aldılar. Birliklerimizi yendiler. Telgraf ve telefon tellerini keserek, bölgeyle olan bağlantımızı engellediler.

Millî Aşireti ile uğraşırken, Afyon'da da bir ayaklanma oldu. Bunlar da ulusal kuvvetlere bağlı askerlerimizi kaçmak için ayartıyor, halkımıza ordumuz aleyhinde propaganda yapıyorlardı.

Gönderilen kuvvetler ve yerli halkımızın yardımıyla güney sınırlarımızdaki bu olaylar da etkisiz duruma getirildi, bastırıldı.

Konya Ayaklanması

Daha önce söylediğim gibi, yurtta ulusal amaçlara karşıt birtakım zararlı dernekler kurulmuştu. Konya'da bulunan böyle bir derneğin, bir karışıklık çıkaracağını öğrenmiş, bazı ileri gelen yöneticilerini tutuklatmıştık.

Bu olay üzerine, Konya'da da silahlı bir ayaklanma oldu. Oradaki birliklerimizin yiğitçe çarpışmasıyla ayaklanma kısa sürede bastırıldı.

Öteki Ayaklanmalar

7 eylül 1920'de, ikinci kez Zile ve Erbaa (Tokat'ın ilçeleri) ayaklanması oldu.

Daha önce de, haziran 1920'de Çopur Musa ve adamları, Çivril'i (Denizli) ele geçirmişti.

Bunlara karşı da, etkili önlemler alınarak, ayaklanmalar bastırıldı.

Savaş Cephelerimizin Durumu

Şimdi de, Meclis'in açıldığı ilk günlerde, savaş cephelerimizin ne durumda olduğunu görelim.

İzmir - Yunan Cephesi:

Yunanlılar İzmir'e çıktığında, orada 17. Kolordu Komutanlığı çalışma merkezi (karargâhı) ve kuvvet olarak da iki alay vardı. Bu alaylar, Kolordu Komutanı Nadir Paşa'nın emriyle savaşa sokulmamış; onur kırıcı davranışlar altında Yunanlılara teslim edilmişti.

Yunan ordusu, Ayvalık'a asker çıkarmıştı. Ayvalık'ta bulunan 172. Alay Komutanı Ali Bey, 28 mayıs 1919'da Yunanlılara karşı koymuştu. Bu tarihe kadar Yunan ordusu hiçbir ateşle karşılaşmamıştı. Tersine, kimi kent ve kasabaların halkı korkutulmuştu. İstanbul hükümetinin emirlerine uyarak, büyük görevliler başta olmak üzere, Yunanlılar törenle karşılanmıştı. Ali Bey'in Ayvalık'ta karşı koyması üzerine, Soma, Akhisar, Salihli'de ulusal cepheler kurulmaya başlanmıştı.

5 haziran 1919'da göreve başlayan Albay Kâzım Bey, Balıkesir'deki 61. Tümen Komutanlığı'na atanmıştı. Daha sonra Ayvalık, Soma, Akhisar bölgelerinden oluşan Kuzey Cephesi Komutanlığı'nı yapmıştı. Ali Fuat Paşa, Batı Cephesi Komutanlığı'na getirilince, Balıkesir'de Kuzey Kolordusu kurulmuş, komutanlığı da Kâzım Bey'e verilmişti.

Eskişehir'den Ankara'ya dönerken trende

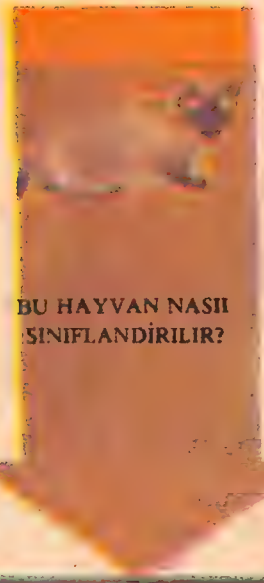

BU HAYVAN NASIL SINIFLANDIRILIR?

CANLILARIN SINIFLANDIRILMASI

Bitki ve hayvanları sınıflandırırken bilimciler, birbirine çok fazla benzeyenleri bir tür içinde toplarlar. Benzer türler ise bir "takım" içine alınmaktadır. Takım'lar birleşerek familyaları, familyalar cins'leri, cins'ler sınıf'ları, sınıflar da kolları meydana getirirler. Daha da açık seçik bir ayırım için, sınıfları önce alt kollara, sonra bunları kollara toplamak da mümkündür. Tür'lerin bölümleri ise genellikle "çeşit" olarak adlandırılır.

Yumuşakçalar	Eklembacaklılar	Denizyıldızı	Omurgalı İlk Sınıf	KOL
Yarı Omurgalılar	Su Fışkırtanlar	Batraklar	Omurgalılar	ALT-KOL
Hem Kara Hem Suda Yaşayanlar	Sürüngenler	Kuşlar	Memeliler	SINIF
Uçan Memeliler	Filler	Kemirgenler	Et Oburlar	CİNS
Sansargiller	Ayıgiller	Prosyonidler	Kedigiller	FAMİLYA
	Çita	Pantergiller	Kedi	TAKIM
Pars Kedisi	Avrupa Yaban Kedisi	Vaşak	Ev Kedisi	TÜR
Kısa Tüylü Amerikan Kedisi	Van Kedisi	Kuyruksuz Kedi	Siam Kedisi	ÇEŞİT

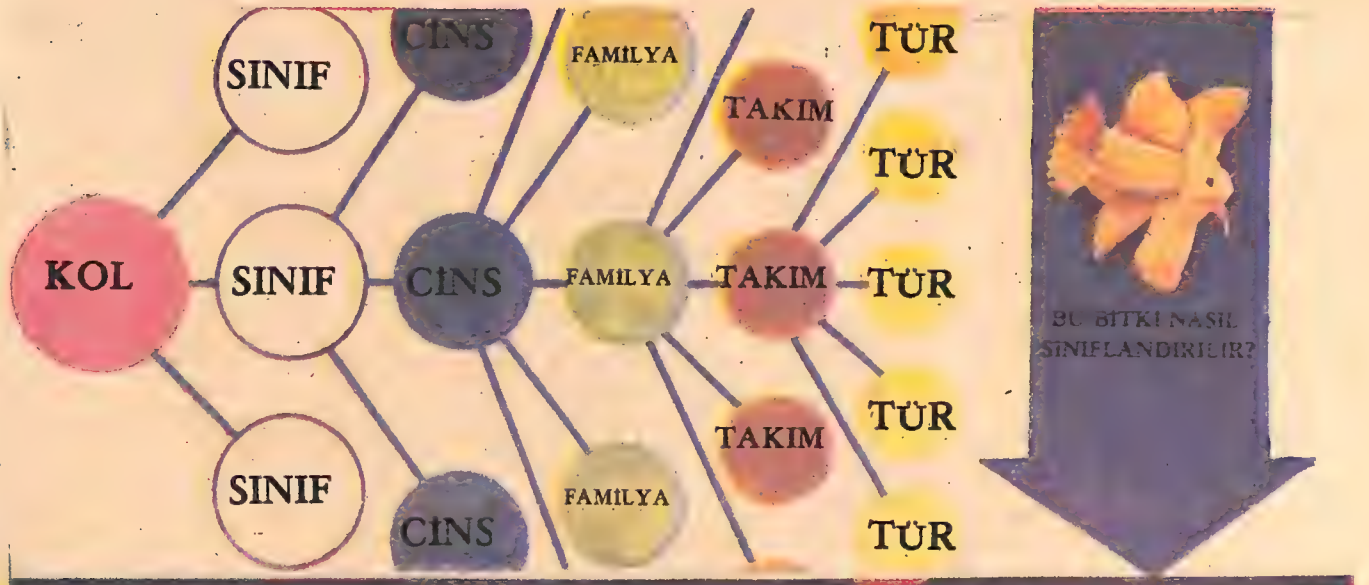

BÖLÜM	Yeşil Yosunlar	Yosun	Mantarlar	Yosunlar
SINIF	Çiçekli Bitkiler	Koçanlılar	Eğrelti Otları	
ALT SINIF	Tekçenekliler	Çiftçenekliler		
CİNS	Zambakgiller	Sukamışları	Otlar	Orkidegiller
FAMİLYA	Amarilis	Zambak	İris	Sazlar
TAKIM	Nergis	Amarilis	Örümcek Zambağı	Yıldızotu
TÜR	Yalancı Nergis	Şair Nergisi	Jonkil Nergisi	Poliantus Nergisi
ÇEŞİT	Kral Alfred Nergisi	Hood Glory Nergisi	Pink Glory Nergisi	Golden Ducat Nergisi

KUŞLAR

TÜYLER

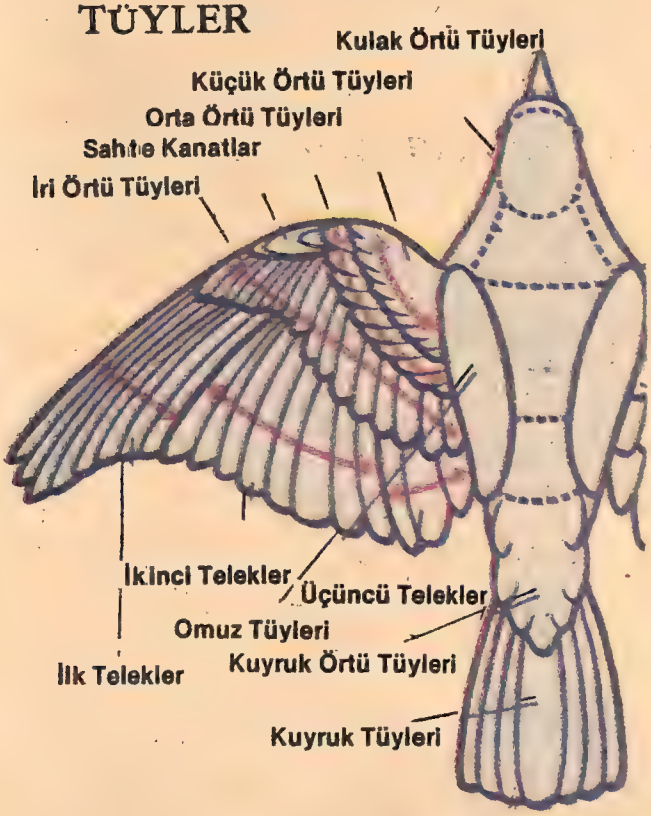

KUŞUN BÖLÜMLERİ

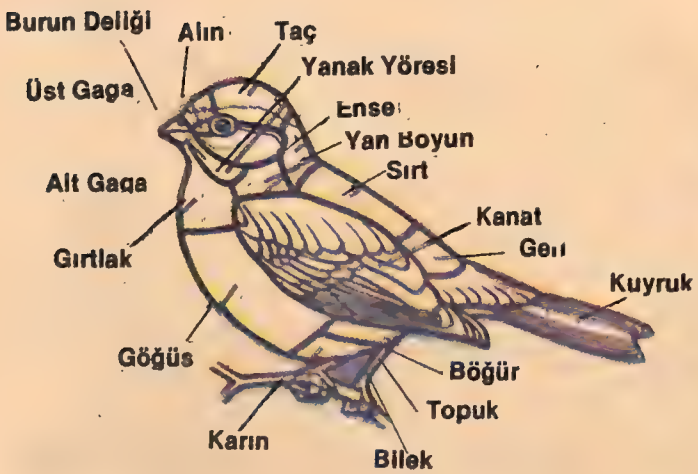

KUŞ CİNSLERİ

Uçmayan kuşlar

Dalan kuşlar

Dalgıç kuşlar

Tüp burunlular

Penguenler

Pelikanlar

Leylekler

Turnalar

Sahil kuşları

Su kuşları

Kara kuşları

Yırtıcı günsel kuşlar

Baykuşlar

Kumru ve güvercinler

Papağanlar

Guguk kuşları

Keçisağanlar

Kırlangıçlar

Pharomacrus'lar

Yalıçapınları

Ağaçkakanlar

Tünekkuşları

MEMELİ CİNSLERİ

Monotremler

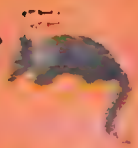
Dişsiz memeliler

Karınca yiyenler

Kangurular

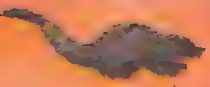
Pangolinler

Filler

Böcekyiyenler

Kemirgenler

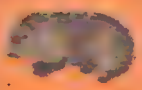
Hiraksiar

Uçan maymunlar

Tavşanlar

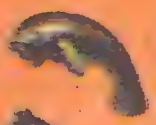
Deniz inekleri

Yarasalar

Memeli deniz hayvanları

Tek tırnaklılar

Primatlar

Etyiyenler

Çift tırnaklılar

BÖCEK CİNSLERİ

Kulağakaçanlar

Taş sineği

Sinek kanatlılar

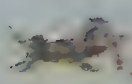
Çekirgeler

Yusufcuklar

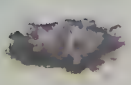
Üçkanatlılar

Deri kanatlılar

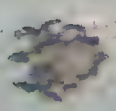
Bit

Kabuklu böcekler

Beyaz karıncalar

Pireler

Kelebekler

Ekin bitleri

Yarım kanatlılar

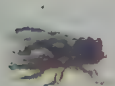
Sinekler

Mayıs sineği

Homoptera

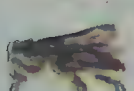
Zarkantlılar

MEMELİ FAMİLYALARI

Günümüzde yaşamakta olan birkaç tür memeli hayvan, 18 cinse ayrılmaktadır. Bu cins'ler 100'ü aşkın familya'ya bölünürler. Aşağıdaki şemada memelilerden 11 familya verilmekte, ve herbirine örnek olarak bazı hayvanlar gösterilmektedir.

Ayı (Ursidae)

Kedi (Felidae)

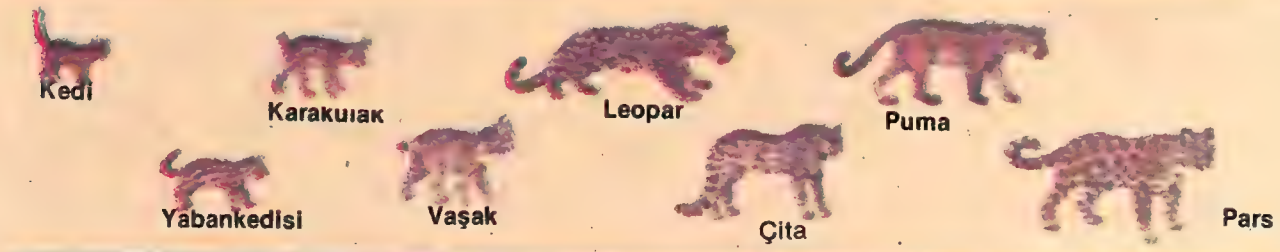

Geyik (Cervidae)

Sansar (Mustalidae)

Sığır (Bovidae)

Fareler (Cricetae)

Sincaplar (Sciuridae)

Köpek (Canidae)

Deve (Camelidae)

Maymun (Pongidae)

At (Equdae)

ÇİÇEKLİ BİTKİLERİN BAZI FAMİLYALARI

130 milyonu aşkın yıl önce çiçekli bitkiler ortaya çıktıktan az sonra, hızla bütün dünyayı istilâ ettiler. Bugün artık çiçekli bitki çeşitlerinin sayısı, diğer bütün bitki çeşitlerinin toplamından fazladır. 250.000 tür vardır desek, yanlış olmaz. Bunlar bir kaç yüz bitki familyasına ayrılmaktadırlar. Bazı familyalarda yüzden fazla tür bulunurken, bazılarında bir kaç türden fazla bulunmadığı bir gerçektir.

Bilimciler çiçekleri genellikle diğer benzer bitkilerle olan ilişkilerini anlamak amacıyla incelerler. Örneğin yaban gülüyle elmanın çiçeklerini incelemeden, bunların nasıl olup da aynı familyaya girdiğini anlamak güçtür. Soğanla zambağın benzerliği de ancak çiçekleri incelendiği zaman ortaya çıkmaktadır. Aşağıdaki şemada sayıları pek çok olan çiçekli bitki familyalarından bir kaçı ve bu familyalara giren bitkilerden de bazıları gösterilmektedir.

Ebegümeci (Malveceae) 1.000 tür

Palmiye (Palmaceae)-1.200-1.5.000 tür

Köküboyalılar (Rubiaceae) 5.000 tü

Menekşe (Violaceae) 1.400 tür

SÜPÜRGE (Ericaceae) 1.400 tür

Gül (Rosaceae) 2.500 tür

Boru Çiçeği

Sedefotu (Rutaceae) 900 tür

Çay (Theaceae) 200 türden fazla

Otlar (Gramiceae) 7.000 türden fazla

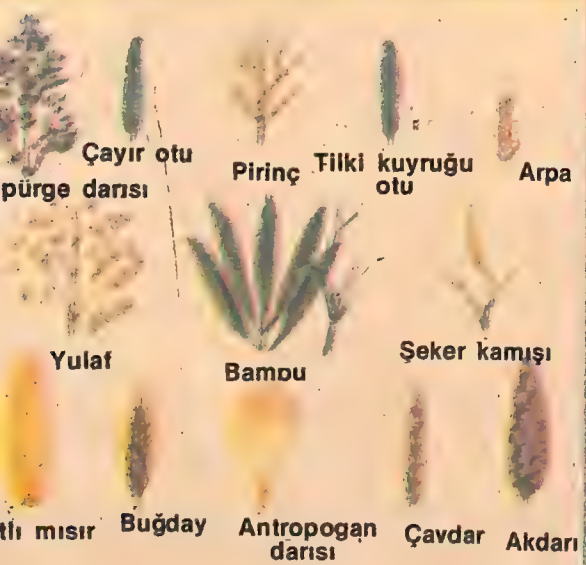

Bezelye (Leguminoseae) 12.000 tür

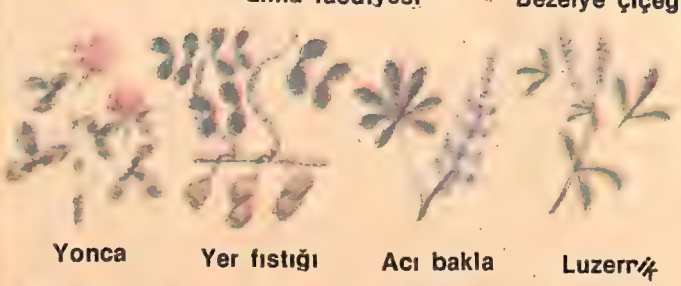

Patates (Solanaceae) 1.700 tür

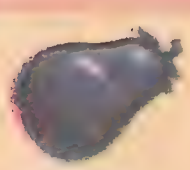
Patlıcan

Güzel avrat otu

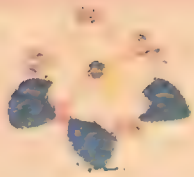
Boru çiçeği

Yaban yasemini

Biber

Yer kirazı

Domates

Kudüs kirazı

Patates

Tütün

Kabak (Cucurbitaceae) 700 tür

Kantalup kavunu

Şamama

Kabak

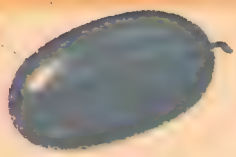
Karpuz

Su kabağı

Salatalık

Balkaba

Zeytin (Raenunculaceae) 1.200 tü

Horçiçeği

Kurtbağrı

Leylâk

Dişbudak

Zeytin

Düğün Çiçeği (Ranunculaceae) 1.200 tür

Rüzgar çiçeği

Ak asma

Piyoni

Haseki küpesi

Düğün çi

Boğan otu

Hezaren otu

Zehirli Çilek

Ciğerotu

Çayır se

Orkide (Orkideceae) 5.000-10.000 tür

Makosen çiçeği

Orkide

Terlik Çiçeği

Karma (Compositeae) 13.000-20.000 tür

Yıldız çiçeği

Papatya

Ayçiçeği

Devedikeni

Marul

Kadife çiç

Lahana (Cruciferae) 2.000 tür

Maydanoz (Umbelliferae) 12.500 tür

Zambak

Nane (Labiatae) 3.000 tür

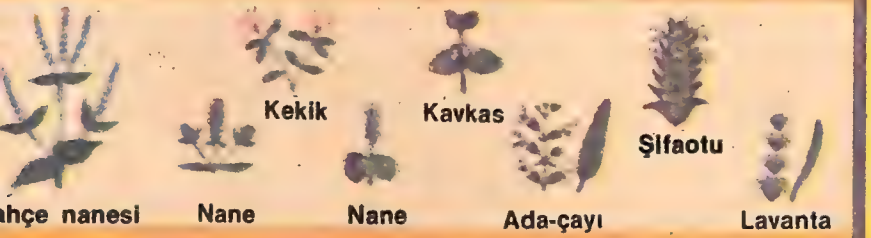

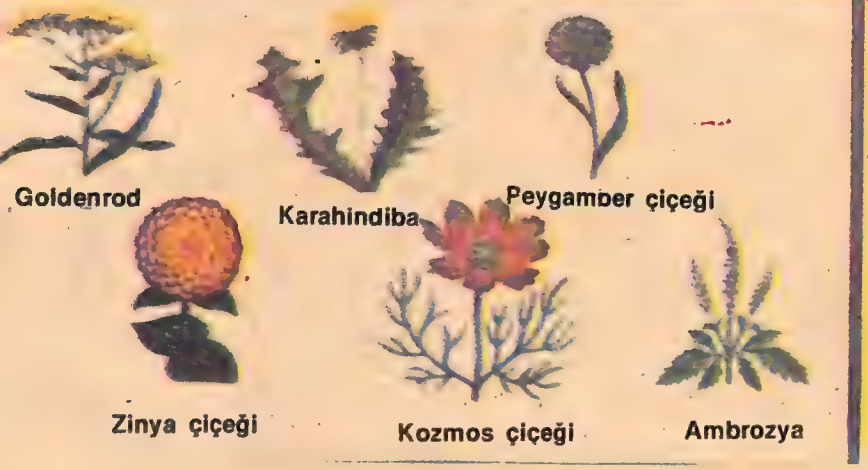

Defne (Laurazae) 1.100 tür

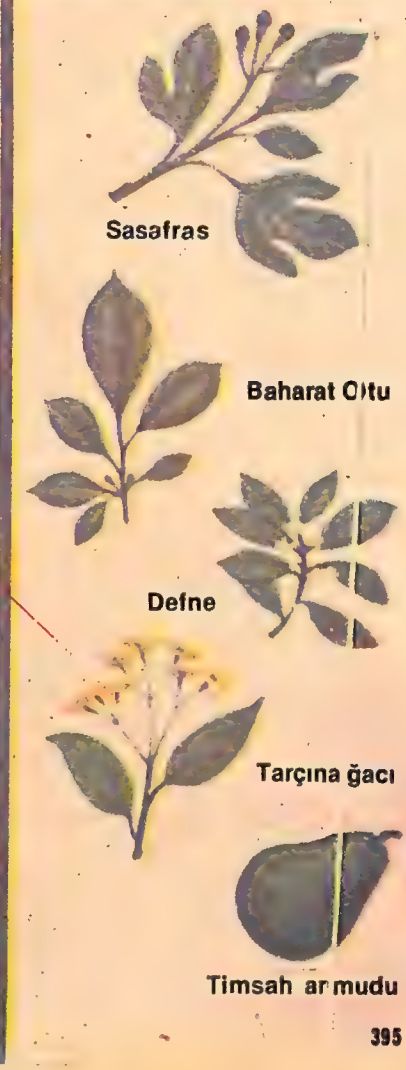

KOZALAKLILAR

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

İÇİNDEKİLER

Eski Çağ Hayvanlarının Geçiş Töreni 9
Omurgasızlar Döneminin Sonu 11
Kömür Dönemi Hayvanları 14
Paleozik Çağ'dan Dinazorlar Çağı'na 17
Boynuzlu Dinazor, Tıpkı Bir Tanktı 23
Memeliler Çağı Başlarken 27

Erken Dönem Sürüngenleri 30
İlk Kuşlar Beliriyor 31
Memeliler Çağı Başlarken 34
Memelilerin Ataları 36

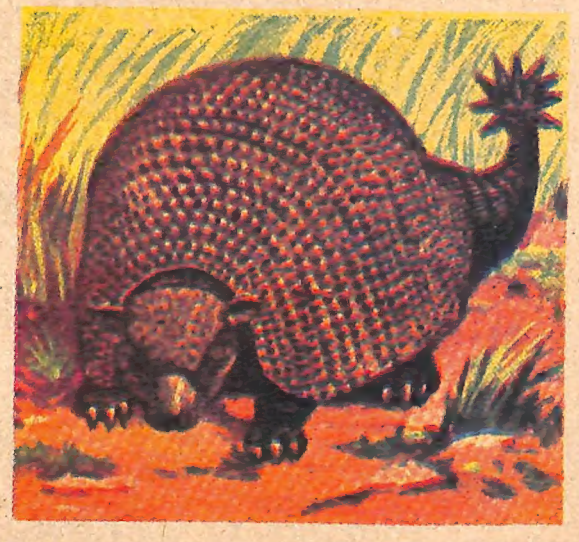

Buz Çağı Başlıyor 39
Petrol Ve Etkileri 42
Yeryüzünün Kaya Günlüğü 43
Fosiller Üzerinde Bilgiler 45
Kömür Çağı 49
Volkanik Kayalar Ve 52

Soğukkanlı Hayvanlar 65
Kıyı Hayvanları 73
Değişik Yumuşakçalar 74
Abalonlar 76
Öbür Midye Türleri 77
Kalamarlara Gelince 83
Kabuklu 85
Deniz Kestaneleri 89
Kanal Şebekesi Üzerine 91
Böcekler 92
Nasıl, Nerde Yaşarlar 93
İnsanlar ve Böcekler 96
Böcek Larvaları 97
Çekirgenin Sesi 101
Yetişkin Yusufçuklar 102
Başkalaşım Ve Sonrası 103
Güveler Ve Kelebekler 105
Güveler Gece Uçar 107
Ve Diğer Böcekler 108
Bazı Böcekler Olmasa 111
Böceklerle İnsanların Savaşı 115
Böceklere Tuzak 119
Ve Dezenfekte 121
Sosyal Böcekler 123
Örümcekler 128
Balıklar 132
Balıkların Bazı Özellikleri 134
Yiyecek Ardında 138
Ve Başka Türleri 142
Av Balıkları 144
Altın Balıklar 146
Amfibyumlar 149
Ve Kurbağalar 152

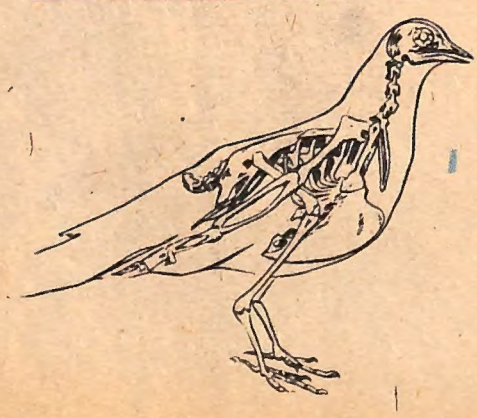

Kurbağanın Sesi 154
Semenderler 156
Sürüngenler 158
Timsahlar 162
Ve Kertenkeleler 164
Yılanlar 166
Kuşlar 170
Kuş Tüyleri 173
Yumurtalar, Yuvalar 175
Kuşların Yaşamı 177
Gaga, Kanat Ve Bacaklar 181
Kuşların Sınıfları 185

Tüneyen Kuşlar 189
Bazı Kuşlar da 194
Dostlar Ve Düşmanlar 196
Memeliler 206
Kangurular 208
Balfaresi, Tatlıucan Ve Tasmanyalı Şeytan 208
Balinalar 209
Karada Yaşayanlar 212
Köstebekler 214
Etoburlar 216
Ve Atlar 219
Bizonlar Ve 221
İlk Dönemden Günümüze 223
Domuzlar 226

Diğer Kemirgen Ailesindekiler 227
Maymunlar 232
Ve Özelliklerine Göre 235
Tektırnaklılar 239
Evciller 243
Çevreye Uyum 246
Hem Uçan, Hem de 248
Çevre Koşulları Etkeni 249
Hayvanlardaki Değişik Özellikler 251
Uyum Sorunu 255
Göç Denilen Şey 257
Başka Göçmenler de Vardır 258
Mevsim Uykuları 260
Nasıl Hayatta Kalınır? 262
Renkler Ve Hayvanlar 264
Başka Örneklemeler 267
Öbür Ayrıcalı Nitelikler 270
Bitki Dünyası 276
Diğerlerine Gelince 277
Türleri Tanırken 278
Bitki Fabrikaları 282

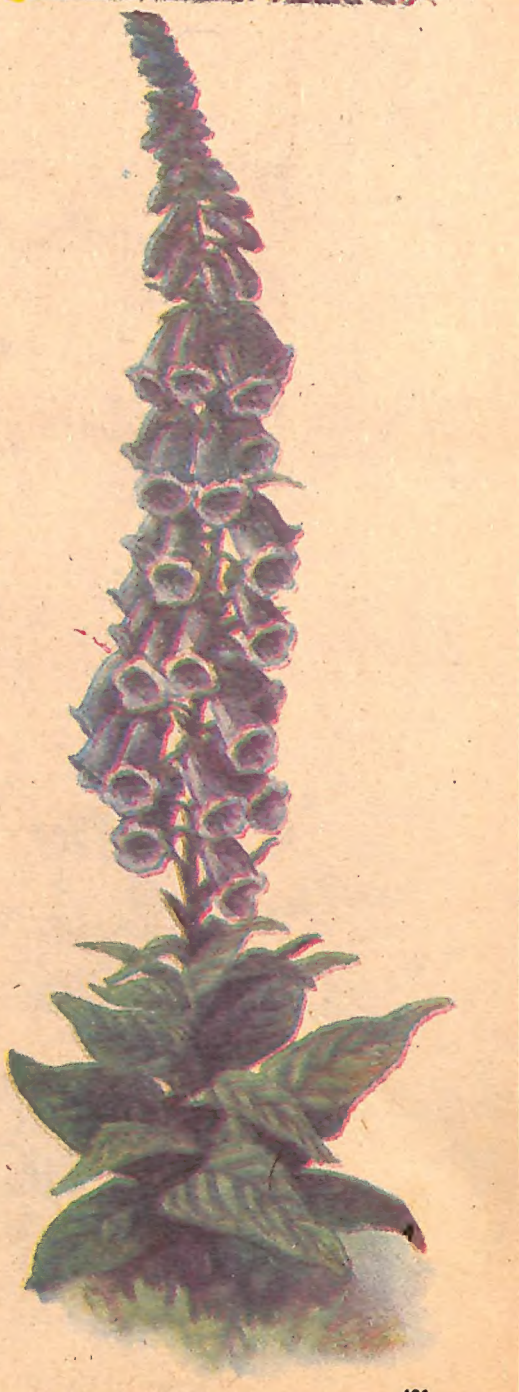

Tohumlar 286
Ağaçlar 288
Kozalaklılar 290
Devler Ve Yaşlılar 291
Ağaçlar Ve Yapraklar 295
İzler Konusu 299
Tekçenekliler Ve 300
Bakteriler Ve Nemli Yapışkan Küfler 304
Yeşil Olmayan Bitkiler 306
Küfler 309
Bir Örnekleme 309
Diğer Mantarlar 313
Parazitler 317
İnanışlar Ve Gerçekler 320
Sebzeler 321
Yaprakları Yenenlerle 322
Tohumlar 323
Bilinen Sebzelerin Kökenleri 324
Sebzelerin İlk Ülkesi 325
Ve Pirinç 326
Bahçe Sebzeleri 327

Meyveler 329
Çekirdekli Olanlar 332
Bazı Meyvelerin Kökenleri 333
Değişimler 338
Melezler 340
Çiçekler 342
Otlar Ailesi 342
Bileşikgillere Gelince 344
Döllenme Biçimi 345
Bir Çiçek Kesitinde 347
Çiçekler Ve Yapraklar 350
Güz Çiçekleri 352
Başka Çiçekler 354
Çaprazlama Dedikleri 356
Bahçe Çiçekleri 362
Tohumlar 364

Bitti